

Industria, Administrația,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
București: Nicolae și
prințesa. — Manuscrise nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrația în Brașov și la uz-
mătoarele birourilor de anunțuri:
în Viena: E. Duka, E. Wenzel
Schick, Rudolf Weiss, A. Oppold
Nachfolger; Anton Oppold, J.
Bannauer; în Budapesta: A. V.
Solaberg, Felesten Bernat; în
București: Agence Havas, Buc-
urești de România; în Ham-
burg: Karoitz & Seemann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmonie pe o coloană 8 ar. și
30 ar. timbru pentru o publi-
citate. Publicări mai dese după
tarif și înalte.
Recenzie pe pagină a 3-a o
serie 10 ar. sau 30 hari.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 17)

„Gazeta” iese în mâna care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrația, piața mare,
târgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. 50 ar.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 8 fl., pe trei luni
5 fl. Un exemplar 5 ar. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 92.—Anul LX.

Brașov, Duminică 27 Aprilie (9 Mai)

1897.

Comassare model.

Intre multele plângeri, ce se aud din mijlocul poporului, nu ocupă locul din urmă nedreptățile la comassări.

Știința economică părtinsece comassările ca folositoare. Și în adevăr, e mult mai bine, ca un proprietar să-și aibă moșia la un loc, decât să fiă resfrat colo un petec și dincolo alt petec de pământ. Totul atâră însă, precum din praxă ne-am convins de nenumărate-ori, dela aceea, decât comassarea se face cu bună rânduială și dreptate, ori nu. Pentru ca să se facă această măsură dreaptă, atâră erăși mai mult dela inginerii comassărilor și dela autoritățile însărcinate cu conducerea și supravegherea lucrărilor.

Orî cât de folositoare s'ar vedea deci în principiu comassările, ele devin în faptă o calamitate pentru poporul țeran, decât nu se fac cu dreptate. Și din nenorocire modul cum se execută aceste comassări mai ales în anumite locuri îndreptătesce pe deplin temerea, ce o are poporul de acest mod de regulare a proprietății.

Nu de mult, diarul „Magyarország” vorbea de nemulțămirea țeranilor români din Șamșudul de Câmpia din cauza comassărilor și o punea în contul inimiciei față cu proprietarul conte maghiar de acolo, fără a se gândi, decât nu cumva i-au dat nascerii abuzurile și nedreptățile comise în paguba poporului.

Cu această ocaziune i-am fost reamintit numitului diar între altele și comassarea dela Bucerdea grănoasă, care a fost atât de nedrept executată, încât poporul țeran român a fost în cea mai mare parte adus la sapă de lemn și au trebuit foarte multe familii să ia lumea în cap și să emigreze peste granițe.

Astăzi avem înaintea noastră constatarea unui șir de abuzuri și nedreptăți revoltătoare, ce s'au făcut și se fac la faimăsa comassare dela Bucerdea vinosă și care ni-s'au adus la cunoștință prin d-l avocat Dr. Amos Frâncu, care a fost martor d-lele trecute la ceea ce se servise sub firma comassărilor întru deposedarea bietului nostru țeran.

Declarațiunile de mai jos, date și subsemnate în fața martorilor de țeranii păgubiți, dau la lumină jaful și abuzurile strigătoare la cer, ce se fac de către inginerii unguri de acolo în detrimentul țeranilor.

Acești ingineri nu numai, că nu s'au ținut de prescrierile legii, der, precum arată declarațiunile de mai jos, ei au procedat într'un mod, încât ar merita să fiă fără amânare delăturați și în mod esemplar pedepsiți. Declarațiunile acestea vorbesc foarte clar și sunt cu atât mai însemnate, cu cât, după cât scim, în chipul acesta până acuma nu s'au mai dat pe față abuzurile strigătoare la cer, ce se fac prea adese-ori la comassări.

Comassarea-model dela Bucerdea-vinosă decurge — lucru caracte-

teristic — încă din anul 1884. Pote omul să-și închipuască deci, cât de mare trebuie să fiă încurcătura produsă în referințele proprietății pe lângă o procedere ca aceea a amintirilor ingineri.

Să vadă acum autoritățile superioare judecătorești și administrative, să vadă gazetele ungurești, unde e buba, care face pe popor să fiă atât de nemulțămît și amărit față cu comassările-model de soiul celei din cestiune!

Dér să lăsăm să vorbescă faptele:

Declarațiune și plenipotență.

Noi subscrișii locuitorii și proprietarii în Bucerdea vinosă (Boros Bocsárd) declarăm și suntem gata a întări declarațiunile cu jurământ precum urmază, și tot-odată însărcinăm și plenipotențiam irrevocabil pe d-l avocat Dr. Amos Frâncu, ca faptele constatate prin declarațiunile noastre să le denunțe la toate forurile judecătorești și administrative, și să ceară satisfacțiune legală și redarea sumelor încassate dela noi fără drept, și să le publice în gazete:

1.

Eu, Nicolae Stoica lui Petru, declar, că eu plângându-mă la substitutul inginerului nostru, al d-lui Lázár Farkas, adevă la d-l Tokai Géza, că nu mi-a tăiat parcela de arător, care a fost și înainte de comassare proprietatea mea — în dricul principal Dealu-târgului, sub dricul Păreș-Bérlui, — făcându-l atent, că nu am căpătat pentru această parcelă nimica, și cercetând și vedând el, că sunt în drept, i-am pretins să-mi taie locul ce mi-se cuvine, ér numitul domn numai pentru taxa cerută de 7 fl., adevă șapte florini v. n. s'a declarat dispus ami-l tăia și preda în posesiune.

În urma acestei cereri, ca să nu-mi perd locul, am fost silit a-i plăti suma cerută de 7 fl., după care primire d-l substitut Tokai mi-a și tăiat locul în dricul Șes și sub dricul „Kis-Közép” și mi-l'a dat în sémă în luna lui Decemvre 1896.

Martorii mei sunt pentru cele spuse: Iuon Muncaș, d-l Ciriac Nestor, Benjamin Florea birșul, și Popa Nicolae lui Onuș.

După cetire și esplicare am iscălit.

Stoica Nicolae m. p.

2.

Eu, Benjamin Florea, declar, că având eu ca proprietate exclusivă intabulată pe numele meu o parcelă de arător, — în dricul „Dealu-unguresc”, între Florea Nicolae și Mihailă și Nistor Simeon, — după darea în sémă prin d-l inginer substitut Tokai Géza, am aflat, că eu pentru această parcelă nu am primit nimica și teritoriul mie competent s'a dat în tabla lui Borza Chirilă și acestuia.

Reflectându-l eu la aceste împrejurări pe d-l Tokai, acesta s'a convins din acte despre dreptatea mea, ér eu i-am cerut, ca să-mi taie competența mea afară, la ce d-l Tokai a declarat, că numai pe lângă anticiparea unei taxe de 5 fl., adevă cinci fl. v. a. imi va tăia competența și imi va da-o în sémă. Eu de tēmă, să nu-mi pierd locul, am dat d-lui Tokai cei 5 fl. ceruți și după primirea acestor bani d-l Tokai mi-a tăiat locul meu din tabla dată în sémă lui Borza Chirilă și deși ar fi trebuit să primesc loc arător, am primit teritoriu din

pășunea comunală în dricul „Dealu Poienilor”, care este loc de pășune, crescut cu tușiș, nefolosibil ca arător. Acest nou teritoriu mi-l'a dat și în posesiune numitul Tokai Géza în absența a-lui jude esmis de tribunal, în luna Decemvre 1896, în contra împăciuirii judecătorești, care oprea mutarea locului în hotarul din sus.

Mai departe eu, Benjamin Florea, declar, că având eu în partea II Billak un cositor în estensiune de 1 jugăr și 115 stênjinii □ clasificat în classa primă, după tăiere și predarea în posesiune judecătorească, efectuită prin d-l jude reg. de tablă Korbuly Ignác în luna Noemvre 1896, am aflat, că mie din cositoriul meu mi-s'a dat numai circa 700 stênjinii pătrași, tot pe locul unde am avut cositoriul și înainte de comassare, și anume acești 700 stênjinii tot în classa primă. Reclamând eu împotriva acestei pagube marî la d-l jude Korbuly verbal, d-l jude a răspuns, că decât s'a afla, că e greșelă, mi-se va tăia competența, de unde se va găsi.

În urma acesta, cercetând d-l inginer substitut lucrul și aflând, că din cositoriul meu s'a dat o parte ereșilor lui Florea Ilie și altă parte lui Florea Nicolae și Mihailă, eu i am cerut să-mi redea cositoriul în totă estensiunea de mai înainte în posesiunea mea, la ce mi-a răspuns, că pentru plata de 10 fl. mi-l va preda întreg cositoriul și pentru tăiere mi-a fixat ziua de 27 Aprilie 1897, însă fiind el dus în această zi din sat, l'am recercat prin 28 Aprilie 1897 și mi-a dat întâiu răspunsul, că „pote nu am drept la acel teritoriu”, la ce amenințând eu, că voi aduce alt inginer pe spesele mele, d-l Tokai mi-a cerut ca să-i dau baremi 7 fl., adevă șapte fl., că atunci imi va tăia cositoriul, ceea ce până acuma nu s'a întemplat.

Martorii sunt pentru cazul prim cu arătorul: d-l Ciriac Nestor proprietar, Iuon Truția fost birșu, Iuon Munteanu lui Iuon. — Martorii pentru cazul al doilea cu cei 10 fl. sunt: Axente Bolea și d-l Ciriac Nestor, proprietar.

După cetire și esplicare am iscălit.

Benjamin Florea m. p. birșu.

3.

Noi subsemnații Borza Tyifor, Bolea Iacob și Bolea Axente declarăm, că d-l inginer substitut Tokai Géza ni-a cerut nouă ca să ne taie competența pentru trei parcele, — care au fost în folosința noastră, și care la predarea judecătorească în posesiune, făcută prin d-l Korbuly Ignac în luna Noemvre 1896, s'a fost predat în proprietatea și posesiunea lui Popa Candin — o taxă de 12 fl., adevă doi-spre-zece flor. v. a. În urma acesteia, nevoind d-l Tokai să ne facă acest lucru altfel, decât decât noi îi vom anticipa suma cerută de d-nsul, noi ne-am vădut — ca să nu pierdem locurile în valoare de cel puțin 300 fl. — siliți de a-i da această sumă d-lui Tokai și i-am și predat-o între martori. După-ce noi am dat banii, d-l Tokai a eșit la fața locului în finea lui Noemvre 1896 și ni-a tăiat trei table în dricul „Șes”, sub dricul „Subvale” din tabla lui Popa Candin.

Observăm, că aceste trei locuri înainte de predare și comassare au fost în dricul „Dealu-unguresc” în metă cu hotarul Cricăului și Popa Candin, și că aceste locuri le-am cumpărat noi cu banii dela d-nsul lui Borza Nicolae lui Petru.

După cetire și esplicare, am iscălit cu aceea, că martori pentru cele înșirate sunt: Florea Benjamin birșul și d-l proprietar Nestor Ciriac.

Bolea Axente m. p., Tyifor Borza, Iacob Bolea. (Prin Nicolau Truția m. p. martor, subscriitor de nume și esplicator de text).

4.

Eu, Truția Filimon, declar, cum-oș am solvit, la cererea d-lui inginer substitut Tokai Géza, acestuia o taxă de 4 fl. adevă patru florini val. austr. pentru ca să-mi arate, că unde s'a tăiat o parcelă a nevetei mele, Florea Ilieana, care altfel a fost tăiată deosebită, însă la predarea judecătorească din Noemvre 1896 nu mi-s'a arătat și nici predat. Dând eu suma de sus d-lui Tokai, acesta mi-a arătat locul, m'a pus în dricul „Șes”, sub dricul „Subvale” între vecinii Truția Raveca și Borza Vasilica.

Observ, că locul vechiu l'a fost cumpărat soția dela d-l notar Sokosd Gerő și a fost în dricul „Șes”, sub dricul „Rituri”.

Martor pentru cele înșirate a fost d-l Ciriac Nestor.

După cetire și esplicare am iscălit.

Filimon Truția

(prin Nicolau Truția m. p.)

5.

Eu subscrișul, Benician Nicolae, declar, că la cererea d-lui Tokai Géza, inginer substitut la comassare, m'am legat să-i dau 5 fl., adevă cinci flor. val. austr. ca să-mi despartă parcela Nr. topografic vechiu 943 (1086 nou) din tabla rămășițelor Simeon Benicean, cărora li-s'a dat parcela, care a format proprietatea și posesiunea mea, din greșelă inginerului cu ocaziunea predării judecătorești din Noemvre 1896. Deoarece d-l inginer substitut însă m'a tot amănat cu săvârșirea acestei lucrări, până se vor aduna cât mai mulți pentru astfel de lucruri, nu i-am plătit încă banii și nici competența pentru loc nu am căpătat-o.

Observ, că tabla mea cea vechiă a fost în dricul „Dealu Tîrgului”, ér acum competența mea e mutată în dricul „Dealu unguresc” și predată pe nedreptul rămășițelor după Simon Benicean.

După cetire și esplicare am iscălit cu observarea, că martorii mei sunt Ioan Benicean și Nestor Ciriac.

Benician Nicolae

(prin Nicolau Truția m. p.)

6.

Eu subscrișul, George Truția, declar, că având eu în posesiune și de 20 de ani ca zestre a muerii Lina Muncuș un loc în Dealu-Pojenilor, sub dricul „Tșu Măguriu”, am cerut ca să mi-se taie competența pentru parcela acesta lângă moșia mea. D-l jude Korbuly Ignac, cărnia i-am arătat și contractul intabulat să-l vadă, mi-a dat răspunsul, ca să plătesc inginerului ca să-mi taie și predăe competența pentru locul numit în contract. D-l inginer substitut Tokai Géza mi-a cerut pentru săvârșirea lucrului acestuia 7 fl., adevă șapte florini. Neavând eu încă atunci bani gata, nu mi-l'a tăiat nici până azi.

Acestea s'au întemplat în cancelaria inginerului în fața mai multora, dintre cari drept martori invoc pe Muncuș Gerasim și Buta Nicolae.

După cetire și esplicare am iscălit.

George Truția

(prin Truția Iuon m. p.)

7.

Eu subscrisul, *Caliman Vasilie*, declar, că stăpânind eu de 34 ani un loc de ciositor în Dealu Pojenilor, sub dricul „Tău cu podeile“, am cerut la comisia, ca acest loc, care formeză proprietatea și posesiunea mea, însă din greșelă era intabulat pe numele lui Muncuș Gerasim, să mi-se dea mie în posesiune cu privilegiul predării; acest loc însă, respective competența mea dată într'altă parte, 'i-l'a dat comisia judecătorească în posesiunea lui Muncuș Gerasim în luna lui Novembre 1896. Eu în urma acesteia m'am dus la Tokai Géza și i-am arătat hârtiile și dreptățile mele și i-am cerut să-mi taie locul meu afară din tabla lui Muncuș Gerasim. D-l Tokai Géza mi-a cerut, după ce mi-a recunoscut dreptatea mea, ca pentru tăierea competenței mele și predarea în stăpânire să i dau 4 fl., adică patru florini val. a. Eu fiindu-mi temă, ca să nu-mi pierd locul, i-am dat d-lui Tokai 4 fl., și apoi tot în Novembre 1896 a eșit afară d-l jude de tablă Korbuly Ignacz la fața locului în Dealu-Pojenilor și mi-a tăiat parcela și mi-a dat-o în posesiune.

Martor e d-l Nestor Ciriaco, proprietar, pentru toate cele înșirate.

După cetire și espicare am iscolit.
Caliman Vasilie m. p.

8.

Eu subscrisul, *Borza Ióder a lui Sándru*, declar, că având femeia mea un loc arător de 11 ferdele în dricul „Șes“ sub dricul „Subvale“ între vecinii Miclea Petru și Borza Vasiliu, eu pentru că femeia se capete și după comasare tot același loc și se nu fi schimbată la alt loc, și se nu capete mai puțin decât a avut înainte, m'am rugat de d-l Lázár Farkas să-mi împlinescă această cerere dreptă, la ce d-l Lázár Farkas a declarat, că decă fi voiū da 5 fl., adică cinci fl. v. a. imi va împlini cererea. Eu i-am și dat cei 5 fl. lui Lázár Farkas în tómnă anului 1894. Cu toate aceste Lázár Farkas, în contra legământului lui, i-a dat femeii mele *Ileana Truția* numai loc de 8 ferdele în același dric, ér loc de trei ferdele a băgat pe nedreptul la vecinul Borza Vasiliu. Inzadar m'am tânguit la d-l Lázár Farkas, că el nu a vrut să-mi dea dreptul, ci numai acum Tokai Géza a rectificat brazda conform mapei.

Martor este pentru cele întemplate și în special pentru darea celor 5 fl. *Borza Chirila*, fost primar atunci.

După cetire și espicare am iscolit.
Borza Ióder
(prin Truția Iuon m. p.)

9.

Eu subscrisul, *Stoica Petru lui Nicolae*, declar și sunt gata a jura pe Sfântul Dumneșeu, că aușind eu dela ómenii din sat, că inginerul *Lázár Farkas* are de gând să-mi taie cu cale grădina și curtea, unde stau, locuesc și stăpânesc eu aprópe 40

ani, care grădină și curte ținându-se de sat, eu am socotit, că nu vine sub camasare, dér totuși fiindu-mi frică să nu-mi facă o pagubă și batjocură ca această, fără sămănu, m'am dus la inginerul *Lázár Farkas* și spunându-i cele aușite, l'am rugat, ca să nu mă păgubescă și batjocurescă în chipul acesta ne mai aușit, la ce el m'a întrebat „cá am bani?“ Eu am răspuns, că „am puținei“. Din nou mă intrébă d-nul *Lázár Farkas*, că cam câți bani am? I-am răspuns, că am 5 florini, ér d-l Farkas la această mi-a đis, „că asta-i prea puțin, nu pot face pentru aceia bani, și decă-mi dai 16 fl., adică șese spre deuce florini, atunci duc pe la capétul grădinii calea“. Eu la această i-am đis: „Domnule inginer, fá bine și mă lasă cu 15 fl. și pune-mi celelalte pământuri în loc cât de réu, numai grădinița mi-o lasă“. La asta a răspuns d-nul *Lázár Farkas*: „Na, da 15 zloți și apoi îți îndrept calea pe la capétul grădinii“. Eu la asta am scos din șerpar cei 15 fl. și i-am dat în mâna d-lui *Lázár Farkas*. Ou toate aceste, d-l inginer mi-a tăiat grădina în două prin substitutul său Tokai Géza, care batjocură făcându-mi-se, după reclamația mea la d-l județ, m'am vóđut silit să-i dau d-lui Tokai Géza 4 fl. adică patru florini, ca barem curtea să nu mi-o taie în două și să-mi rămână casa și șura în heiul meu neimpărțite. Astfel cel puțin numai o parte din grădină am perdut-o. ér pomii mei sădiți și mânilor mele au rămas în proprietatea altora fără să fi fost întrebat seú despăgubit.

Banii lui *Lázár Farkas* i-am dat în tómnă anului 1894, ér lui Tokai Géza în tómnă anului 1896.

Martori pentru cele întemplate cu *Lázár Farkas*, durere, nu am, fiind-o cum am început să-mi spun ponosul, o încuiat ușile. Martor imi este însă Dumneșeu.

ÉR pentru cele întemplate cu Tokai Géza sunt: *Muncuș Iuon* și d-l proprietar *Ciriaco Nestor*.

După cetire și espicare am iscolit cu repetita rugare să se vestescă lumii întregi pățania mea.

Stoica Petru
(prin Nicolae Truția m. p.)

10.

Eu subscrisul *Muncuș Iuon l. Iuon* declar, că având eu din anul 1889 ca singură proprietate și posesiune arătorul de classa primă numărul topografic 2986 și 2988, după ce cu privilegiul predării în posesiune, făcută judecătorește în tómnă anului 1896, nu am primit de fe' competența pentru acest arător, situat în dricul „Șes“ sub dricul „Riturii“, care după împăciuirea și sentința de comasare ar fi trebuit s'o primesc tot în același dric și hotarul de jos m'am dus cu repetiți la *Lázár Farkas*, însă nicl de vorbă nu a voit să stea cu mine, ci cu vorbele: „du-te la dracu“, m'a aruncat tot-deuna afară. Venind apoi în sat d-l substitut Tokai Géza, m'am dus și la acesta

să-mi spună, unde e locul, la ce d-l Tokai mi-a đis, ca să-i dau 5 fl. ca să se ducă cu mine să-mi arate, fiind-că e departe locul. Eu vrând-nevrând am fost silit să-i dau cei 5 fl., la ce apoi d-l Tokai a pornit la drum cu nisece ómeni cu sape și suindu-se în vérful dealului Pojenilor a lăsat, ca în tufiș să facă nisece semne cu sapele și apoi a đis, că această e tabla mea cea nouă. La asta eu am reflectat pe d-l inginer, că eu după sentința am să primesc loc de classa primă și în hotarul din jos, chiar în dricul „Șesuri“, unde am avut și un tufiș în pășunatul comun săsesc și în hotarul din sus. Răspunsul a fost: „nu am de unde să-ți dau alt loc“.

Să fi știut, că ce batjocură de loc vré să-mi arate, nicl până acolo nu m'aș fi dus, necum să-i mai dau și cei 5 fl., adică cinci flor.

După cetire și espicare am iscolit cu aceea, că martorii mei sunt: *Bolea Axente*, *Borza Tyifor* și *Bolea Iancu*.

Muncuș Iuon lui Iuon
(prin Nicolae Truția m. p.)

Aceste trei cóle de declarațiuni-plenipotențe s'au incheiat în fața martorilor subscriși în continuu presentí, după ce s'a cetit tot cuprinsul întregului act și după ce s'a espicat subsemnatorilor pe larg și detaliat și aceștia toți au recunoscut, că întreg cuprinsul actului present e luat întru toate fidel și conform declarațiunilor semnatarilor și voinței lor nestrămutate.

Dat în Bucerdea vinósă (Boros-Bocsárd) în ziua de 29 Aprilie st. n. 1897.

Daniil Gabor m. p. *Iuon Truția* m. p.
ca martor. martore.
Ciriaco Nestor m. p. *Nic. Truția* m. p.
martore. martore.

In conformitate cu originalul

Dr. Amos Francu m. p.

Sinódele.

Ca în toți anii, s'au deschis și de astă-dată Sinódele eparchiale gr. or. în Dumineca Tomii. Metropolitul, ca și ceilalți archierei ai bisericii române gr. or. au arătat în vorbirile lor, cât de vitrege sunt vremile, prin care trece biserica noastră națională. Escelența Sa Metropolitul *Miron Romanul* a spus, că nicl starea din afară, nicl starea dinăuntru a bisericii nu este mulțămitoare și nu corăspunde dorințelor celor ce au urzit statutul organic. A đis, că starea sănătății sale nu-i permite a intra în amănunte, dér speréză, că membrii Sinodului vor afla mijlocele, prin cari să se întărescă înăuntru și în afară biserica, ca să pótă prospera.

Prea Sfinția Sa episcopul *Caransebeșului N. Popea* a arătat asemenea, că grele și critice sunt împrejurările timpului, mai ales din

pricina curențului materialist, anti-creștin, ireligios și immoral, ce bântue societatea omenescă. Ca să se apere contra acestor rele, numai biserică, numai inteligența clericală și mirénă din Sinod e chiamată a priveghia. Acesta e scopul adevărat al constituționalismului bisericesc.

Étă acum și discursul, care Prea Sfinția Sa episcopul *Ioan Meșianu* a deschis Sinodul eparchial dela Arad:

„Christos a înviat! Domnilor duptați!

Mă bucur fórté, d-lor duptați, că și în acest period sinodal, la care înțrăm, clerul și poporul, cu puține excepțiuni, tot pe d-vóstră, vechii săi reprezentanți, V'a distins cu încrederea, alegându-vé de membrii acestui sinod eparchial: decí V'e salut pe toți din inimă și la această ocaziune, poftindu-V'e încă mulți ani de împreună conlucrare rodnică, la întărirea și prosperarea bisericii noastre străbune.

Nicl când n'a fost, d-lor duptați, atât de simțită trebuința de o asemenea conlucrare comună, armonică, înțeleptă și bine cumpenită a noastră a tuturor, ca și în timpul de față, când prea bine vedeți, cât de îngrijitoare este starea bisericii străbune; când pe lângă multe alte rele, binecunoscute d-vóstre, ne mai amenință greu încă un nou curent bolnăvicios, lășit tare în societate, care, durere, atinge și pe unii membrii ai bisericii noastre. Curentul neconfesionalității, ce tinde a înstrăina pe ómeni de biserică și de Dumneșeu.

Deși au mai obvenit, d-lor duptați, și în zilele părinților noștri multe și felurite cercări grele peste biserică noastră străbună, când mulțime de popor era fără preoți, diecese fără de episcopi, când preoții noștri, pe lângă, că erau supuși altor bisericilor, mai purtau alătura cu poporul și sarcina iobăgiei și alte asemenea stări dureroase: dér biserică cea viuă, însuflețită de un puternic simț religios, a devins tóte cu ajutorul lui Dumneșeu.

Astăzi însă d-lor duptați, pornirile contra bisericii sunt cu mult mai amenințătoare, mai ales pentru-că și simțul religios a mai slăbit de cum era în zilele părinților noștri, ér curentul semnalat tinde a-l slăbi tot mai mult, și așa a înstrăina pe ómeni de biserică și de Dumneșeu.

În fața acestui și altor asemenea curente amenințătoare, ni-se impune d-lor duptați, cea mai imperioasă datorință de a paralisa, din tóte puterile dănușele urmări ale acelora, nu numai în interesul propriei noastre existențe, dér și în acela al iubitei noastre patrii.

Pentru paralisarea acelora nu ne rămâne d-lor duptați, decât concentrarea tuturor forțelor noastre morale în combaterea lor, cu cuvântul și cu fapta, la tóte ocaziunile; ér de altă parte, în dezvoltarea și cultivarea în măsură tot mai mare a simțului religios, arma cea mai puternică și neînvingibilă, contra orî-cărora curente periculoase.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Mitru Pascului.

„Casa omului e și raiū și iad“, așa dice dicala. Te miri, cine o fi đis mai întâiū aceste vorbe și lumea le-a luat înainte ca vorbe adevărate și le dice în obște. Dér decă acela, care a đis mai întâiū aceste vorbe, or fi cunoscut casa lui Mitru Pascului dela noi, nu cred c'or fi đis, că acea casă e și raiū și iad, că era numai iad, ba mai iad decât iadul. Că în raiū locuesc ângerii sfinți, dér în casa lui Mitru Pascului ședea el, care era mai drac decât toți dracii cei din iad. Și lelea Măriuca, muierea lui Mitru Pascului, trebui să ședă cu el într'o casă și la o mesă o vieță întregă de om, că erau cununăți, apoi dóră dice dicala, că:

Cununia-i lucru mare
Nime n'o póté strica-re,

Nicl popa, nicl vlădica
Numai mórtea strașnica.

Și, Dómne, Dómne! rea tignelă mai avea lelea Măriuca cu Mitru Pascului; orl ce făcea, nu era bine; orl ce dicea, era réu; de tăcea încă nu nimerea; de-i făcea mâncare dulce o injura, de ce nu i-a făcut'o acrá, de i-o făcea acrá, o injura de ce nu i-a făcut'o dulce; orl ce făcea, nimic nu nimerea după gustul lui. Că dóră dreptă-i vorba cântecului:

La barbatu care-i căne
Orl ce-i faci, tot nu-i faci bine,
De i-ai face apa vin
Tot nu-i faci voia deplin;
De i-ai face apa bere
Tot nu faci p'a lui plăcere!

Și Mitru Pascului era mai căne decât cănele cel ce-i căne; că cănele mai latrá și mai și încetă, dér el nu înceta în veci cu gura de pe ea: „Leneșă, bohândócă, bolundă, sárântócă, prăpădită, și câte și mai câte nume ii punea. Și cu asta nu era destul, că, în đisa eluia, vorba

rea încă dóre, dér mai lua și băta și ce-i cădea în mână, și după-ce se ura de lătrat ca un căne, apoi o îmblătea din băta, de plângeau vecinii de mila ei. Să-o scótă cine-va, nu cuteza, că era omul cu capul în mână. Când vedea, că stau ómenii în drum pe lângă el și i strigau să nu mai dea, el se lua cu băta orl cu șecura și da de-a svêrlita după ei, injurând: Cine și-a urit dillele să între în curtea mea.

Și nime nu cuteza să între, să-o scótă din mâna lui, până tótă o vineștea, de era spatele ei ca pruna când îi mai cóptă. Atunci o lăsa și începea cu gura: „Ridică-te, nimerică, nu te boci, că nu ți-a fi nimeric; muierea are șépte piei, belesce i șése și tot îi mai rămâne una, cea de drac; eu încă nicl o piele n'am luat de pe tine, ticălosă! Apucă-te de lucru!“

Și se ridica biéta lelea Măriuca, cum putea și bătută cum era se apuca de lucru, ér el mergea de-

acasă ată la crișmă fluerând, ca și când nu s'ar fi întemplat nimica.

Cui se plângea biéta muiere și dela cine cerea sfat, îi spunea ba una, ba alta, dér în urmă toți adăugeau: Mai rabdă, că dóră și-a schimba firea, orl l'a jitrui odată de-atăta beătură, ce tórnă 'n el“. Că-i lesne de dat sfat, dér vai greu rabdă cel ce-i în jug!

Mers'a odată biéta muiere și la popa de s'a plâns și s'a dăolit și l'a întrebat, că nu-i modru și putiună să se pótă despărți de el? Dér cu puțină mângăiere a eșit și de acolo, că popa se plăti cu vorba cântecului:

Cununia-a fost la mine,
Ochii tói în cap la tine
De ce nu i-ai deschis bine
Să nu legi dracul de tine?!

Așa nu-i rămânea alt modru, decât se înglode 'n réu ca altu 'n bine, ca cel ce n'are pe nime.

Și lelea Măriuca nu avea chiar pe nime 'n lume, numai pe bunul

Din asemenea îndemn au purces și fericirii noastre înaintași atunci, când au redat bisericii străbune vechile ei aședă-minte sinodale în forma de acum. Au pre-vădit adevărul, acei demni înaintași asemenea cercări grele, și de aceea au angajat pe toți factorii bisericii, clerici și mireni, la împreună conlucrare, nu numai întru apărarea bisericii de cercări amenințătoare, dăr și întru întărirea și dezvoltarea ei, ca să rămână și în viitor, pentru toate timpurile ceea-ce fu și în trecut: întărirea noastră în cercări, mângâierea noastră în necasuri, scutul și adăpostul nostru contra tuturor tentațiilor.

Tot din asemenea îndemn a purces și clerul și poporul nostru, biserica cea viasă a Domnului, când V'a onorat pe d-văstră, d-lor deputați, cu încrederea lor la acest sinod eparhial, angajându-vă de împreună lucrători la întărirea și înaintarea bisericii noastre naționale și așa punând și în grija d-văstră soarta ei viitoare.

Precum binevoitii a vedea, d-lor deputați, aveți o mare și frumoasă chemare, dăr tot-odată grea și cu mare răspundere încă și în timpuri mai bune, cu atât mai grea însă în timpuri critice, ca și cele de acum, când trebuie să cumpănim tare bine toate lucrările noastre.

Deși înțelepciunea d-văstră va afla calea cea mai bună a rezolvării problemelor ce vă așteaptă, totuși țin și din parte-mi a indigita, că în asemenea împregiurări grele, între altele, — să nu pierdem din vedere, că nimica nu este mai folositor și mai sigur decât o scop, ca și dezvoltarea și cultivarea simțului religios, în măsură tot mai mare, între membrii bisericii noastre, și prin această paralizarea tuturor eforturilor periculoase.

Deci una dintre principalele noastre chemări să fiă d-lor deputați, a lucra din toate puterile la dezvoltarea și cultivarea simțului religios, care a întărit și pe fericirii noastre părinți, întru înfruntarea tuturor cercărilor grele, trecându-i fără pericol pe ei și pe noi, dealungul veacurilor, prin toate vicisitudinile timpurilor.

Dezvoltarea și cultivarea aceluși simț religios se poate ajunge d-lor, printr-o conlucrare armonioasă și înțeleptă în două direcțiuni, și anume: într-o direcțiune de a sfătui și a îndemna pe toți credincioșii noștri la cele bune și folositoare, și într'alta, de a-i feri de cele rele și păgubitoare.

Indemnarea la cele bune și folositoare se face prin arătarea și convingerea alor noștri despre însemnătatea și bunătatea strămoșeștei noastre biserici naționale — întărirea și mântuirea noastră, scutul și adăpostul nostru cel puternic, dealungul veacurilor; prea buna noastră maiică, care ne-a întrunit la simlul ei într'un corp național bisericesc ca într-o familie, cu limba și datinile străbune; precum și decât d-văstră toți nu numai veți sprigini pe preoții noștri în această direcțiune, dăr încă veți și conlucra alături cu dâșii și cu fruntașii

poporului și cu toți cei mai de aproape ai d-văstre, prin cuvânt și prin fapte, la susținerea și dezvoltarea religiozității în popor, cercetând cât mai regulat sfânta biserică, îndeplinind poruncile ei, și astfel premergând cu bune exemple în toate datorințele și virtuțile creștinești.

Er ferirea alor noștri de rele și îndemnarea la cele bune, se va pute ajunge decât la toate ocaziunile bine venite vom combate cu toții toate scăderile observate în societatea noastră; și decât de altă parte vom recomanda alor noștri cercetarea bisericii, purtări bune și cuviincioase, dragostea și bună înțelegerea, bărbăția și cruțarea, spriginirea aședămintelor noastre culturale, și mai pe sus de toate bunăcreșterea tinerimii în religiozitate și întru învățăturile cerute de spiritul timpului.

Pentru-ca însă asemenea învățături să fiă bine primite de toți ai noștri, este neapărat de lipsă, ca acelea mai întâiu noi înși-ne să le practicăm, premergând în toate cu bune exemple. Așa de exemplu când vom combate relele observate la alții, mai întâiu noi înși-ne să fim curați de ele; er când vom îndemna la cercetarea bisericii, la pace, dragoste și bună înțelegere și alte asemenea virtuți frumoase, mai întâiu noi înșine, cu cei mai de aproape ai noștri, să le practicăm.

Este timpul suprem d-lor deputați, să ne interesăm cu toți din toate puterile de soarta bisericii noastre naționale, baza existenței noastre, căci în asemenea împregiurări critice nu este de ajuns numai singura lucrarea preoției, ci se cere imperios, ca toți fruntașii noștri, și în primul rând d-văstră, unul fi-care și toți împreună să luați parte la sarcina apostoliei, mai ales cu privire la dezvoltarea și cultivarea simțului religios în toți ai noștri, — căci dela o atare conlucrare comună și armonioasă a noastră a tuturor, depinde soarta și viitorul bisericii noastre celei viue, a clerului și poporului nostru, de care este tare strins legată și soarta noastră a tuturor.

Este timpul suprem d-lor deputați să justificăm cu toții, tot mai mult încrederea alegătorilor noștri într'un interes viu ce-l purtăm la inimă față de biserica străbună și prin această de binele și fericirea noastră vremelnică și vecinică.

În deplină convingere, că și d-văstră sunteți însuși de asemenea dorințe, și așa conform împregiurării veți conlucra din toate puterile la întărirea și prosperarea bisericii noastre celei viue; după-ce mai înainte am implorat și darul și ajutorul lui Dumnezeu asupra noastră și a lucrărilor noastre, declar sesiunea sinodului nostru eparhial ordinar pentru anul 1897 de deschisă.

Catastrofa dela Paris.

În toți anii, înalta nobilime franceză din Paris, ca să vină în ajutorul săracilor și al tuturor institutelor de binefacere din capitala Franței, arangeză un așa numit

„Bazar de caritate”. În acest bazar se vinde tot felul de marfă de cătră dâșnele și domnișorele din familiile cele mai de frunte aristocratice și totă lumea cultă și avută vine să cumpere câte ceva la ac-st bazar, plăind obiectele cu prețuri încheite și înșuite.

Anul trecut s'au încasat la acest bazar, numai ca câștig curat, 900,000 franci, er în anul acesta se aștepta, că se va încasa un milion de franci.

Bazarul de binefacere s'a deschis Lunea trecută, er Marți serbarea s'a continuat la 4 ore după ameză. Pentru bazar s'a ridicat anume o clădire de lemn în strada „Jean Goujon”. Clădirea înfățișă în parte o stradă a vechiului Paris din veacul de mijloc, cu micile sale birturi, cărciume, cu prăvăliile și firmele sale vechi, er în capătul acestei strade se înalta o bisericuță gotică. Erau în total 22 prăvălii, în care vindeau tot dâșne și domnișore din societatea înaltă, sub al căror patronaj s'a făcut serbarea. În fruntea acestor dâșne ale aristocrației se afla ducesa de Alençon, sora cea mai mică a împărătesei Austriei; apoi ducesa de Ueș, ducesa de-la Rochefoucauld, contesa de Beauregard ș. a.

Pe la 4 ore și 1/4, tocmai după ce se depărtase nunciul papal Clary, isbucni deodată foc în apropierea prăvăliei, unde se afla ducesa de Alençon, și de-odată strigătul „foc!” băgă groză în cei de față. Un sgomot teribil amestecat cu strigăte urmă. Într-o clipită ardea în flacări totă casa, ca un mare pachet de chibrituri. Atunci porniră toți spre uș, ca să scape. Majoritatea erau dame, la cele mai multe li-se aprinseră hainele și părul din cap. Câte-va dame eșiră ardând pe pörtă. Erau numai două furtări. Nu se luaseră de loc măsurii contra unui astfel de pericol. Bițele dâșne și d-re, cari erau în prăvălii au perit cele mai multe, căci n'au mai putut eși din clădirea, ce ardea în toate părțile. Câte-va au scăpat, celalalte însă, întărându-se numai cu două-trei clipite au fost pierdute, căci curând îndesulala a fost atât de mare la uș, încât mulțime de persoane, au fost călcate strivite de pârte și cei rămași înderēt n'au mai putut să iasă, așa că, după ce a succed celor din afară a mai scapa vre-o 150 de persoane prin câte-va ferestri ale clădirei, au perit ardând. S'au aflat vre-o 111 cadavre, aproape tot dame din înalta aristocrație, între cari și ducesa de Alençon, care, ca și cele mai multe, arsesse așa de tare, încât cadavrul ei nu se mai pute recunoaște. Numai din inelul ei de logodnă, ce s'a aflat, s'a vădit, că a perit și ea și numai cu ajutorul medicului dentist al casei ducelei de Alençon s'a putut constata care este cadavrul ducesei, după-ce aceasta a vizitat dentura și au recunoscut-o din mai mulți dinți plombați de el, că este a ducesei.

Rânite au fost peste 250 persoane, dintre cari multe au murit în urma arsurilor grave. S'au aflat pe locul nenorocirii vre-o 90 000 de obiecte, între cari portmoneuri, scule, lorgnete etc. Vre-o 30 de cadavre n'au putut fi nici-decum recunoscute, atât de grozav erau arse.

Nenorocirea aceasta, care a avut pârchie numai la catastrofa din „Ringtheater” din Viena, a produs cea mai mare întristare pretutindenea, er mai ales la curtea împărătescă din Viena, unde împărătesăa deplângea pierderea surorii Sale celei mai mici. Toate capetele încoronate au adresat telegrame de condolență președintelui

Republicei, Faure. Er acesta la rândul său a consolat pe Suveranii Austriei printr'o depeșă, la care împăratul a răspuns adâno mișcat.

SCRIRILE PILEI.

— 26 Aprilie v.

† Ion Ghica. Marți a răposat la moșia sa Gherganți marele patriot și bărbat de stat Ion Ghica, care mai mulți ani a fost și președintele Academiei Române. În-mormântarea s'a făcut Vineri la Gherganți. Toți ministrii, mulți senatori și deputați, precum și o deputație a Academiei Române au luat parte la înmormântare.

Sânțire de Episcop. Mâne se va săvârși în Blășiu sânțirea noului Episcop al Lugosului, Demetriu Radu.

Biserică catedrală în Sibiu. În ședința de Marți a Sinodului arhidieceșan gr. or. din Sibiu, s'a înaintat din partea d-lui deputat P. Cosma propunerea, ca având în vedere, că fondul bisericii catedrale a trecut deja peste cifra de 200,000 fl. și este de ajuns, ca ținând sēmă și de dância credincioșilor spre scopuri sfinte, să garanteze ridicarea unei catedrale corespunșătoare: Sinodul să decidă, ca biserica catedrală să se ridice în timpul posibil cel mai scurt. Propunerea s'a dat spre studiere comisiei organizătoare.

Reuniune de consum în Teiuș. Duminica trecută s'a ținut în Teiuș adunarea convocată în scop de-a se sfătui asupra înființării unei Reuniuni românești de consum. Resultatul a fost, că s'a hotărît înființarea unei societăți pe acțiuni cu numele „Teiușana” cu un capital social de-o camdată de 10,000 fl. împărțit în 400 acțiuni de câte 25 fl. S'a ales un comitet de 11 membri, cari vor avé să facă lucrările pregătitoare să se convöce adunarea de constituire cel mult până în 1 August n. c. — Dumnezeu să ajute bravilor Români din Teiuș în această nobilă întreprindere, menită a-le aduce lor marț tolose!

Adunare învățătorescă conturbată de un fisolgăbiru. Ni-se scrie din Mureș-Uioara, cu data de eri, 7 Maiu n.: „În urma unui circular metropolitan, prin care se impune a se forma în întreaga arhidieceșă română gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș reuniuni învățătoresce filiale ale Reuniunii principale din tractul Blășului, toți învățătorii tractului Uioarei s'au adunat în cancelaria protopopescă din Uioara pentru a se sfătui asupra constituirei filialei. În de-oursul pertractării programului, președintele adunării se pomenește cu o poruncă fisolgăbiră, în care se spune, că adunarea va fi împărșiată, decât tinerul Ilariu R. Banciu, care asista ca auditor, nu se va depărta imediat! D-l Banciu a declarat atunci, că din interes față de cauză va eși, er după eșirea d-sale a intrat fisolgăbiru și adunarea s'a continuat astfel în prezența lui.

Dumneșeu, care gândiai, că încă a uitat-o, că de n'ar fi uitat-o, döră ar fi scos-o mai de grabă din acel iad de casă, ar fi dus-o la sine ori-că ar fi prăbuzit pe acel om fără de lege, care când o bătea-i sbiera: Nici Dumneșeu nu te scöte din mâinile mele, că eu sunt Dumneșeu peste capul tău!

Așa trecu și de și, săptămână de săptămână, lună de lună și an de an, vre-o 12 ani de-a rândul. Și minunea minunilor! răbda biata Măriuca bății și ocări, și âmbla golă și flămândă, și nu cădu la pat să moră, cu tot necazul cel mare, ce-l trăgea. Și-și ruga sêraca mörtea, dăr mörtea nu venia, că de necaz nu möre nime, ci möre că n'are țile.

Nu-i vorbă, nici sănătoșă nu mai putea fi de atâta necaz și de atâtea bății, ce răbda, că döră necazul nu mai face pe nime voinic, dăr nici nu zăcea dusă cu săptămânile, nici chiar când se întempla de pier-

dea vre'un copil de bățiile cele multe, — că ea nici un copil n'a născut la vreme, ca alte muieri.

Scădea și se topia vădând cu ochii, dăr nu se da rului. „Nu m'oiu lăsa, pân' voiu pute, că de mē las, de mine-i rău” — dicea ea.

Odată se întemplă, că voinicul de bărbatu-s-o, Mitru Pascului, veni dela crișmă tot melestuit, dăr nu altmîntrelea, fără gândiai că-i un mēr, pe care l'au bătucit copiii totă țiuă. Nici nu putu veni acasă pe picioarele lui, il aduseră alții în țol. Mai venise el bătut dela beatură, dăr ca atunci nici-odată. Și zăcu din bătaia aceea vre-o șese săptămâni, de toți gândiau, c'a muri.

Dăr de unde să moră? Banul rău nu pierde. Se intrămă și fu tot cel de mai înainte. Drept și mai drept, că Măriuca l'a grijit ca p'un soț cu credință lăsată de Dumneșeu, nu ca pe unul, ce o tot batjocoria. Că ea-și gândi așa: De s'a întempla să moră din bătaia asta, mi-a fi pe-

cat de nu l'oiu grijii cum trebuie, că ori-cum, da-mi este bărbat, am jurat unul cu altul: de s'a întempla să-i trecă, dăr de s'a pune pe gânduri și nu m'a mai batjocori?

Dăr de unde? Cănele tot căne rămâne și-n țiuă de Pasci! De abia se intrămă o lécă și și prins'a o certa și a-o injura; ba nici nu se putea ridica bine din pat și aruncă după ea c'o ciobotă de o nimeri cu calcăiul în cap și-i sparse capul.

În cet cu încetul se ridică din pat și prinse a umbla, mai întâiu prin casă, după-aceea prin curte, a doua, a treia-și prin vecini, er când fu Dmînecă se trase lin și chitilin până la crișmă. Din minuta aceea eră a fost om ca ömenii, s'a întremat cum se cade, s'a îmbetat ca tunul și a venit acasă din gard în gard, cântând și injurând.

Dăr Măriuca se usca pe picioare și într'o bună dimineță numai vădu Mitru Pascului, că Măriuca lui nu se mai pöte ridica din pat. Acum

vedea el, că-i rău peste pârșeu; și prinse a-o întreba mai cu buna decât îi era nêravul: „Da cu tine ce-i, de nu te mai scöli?” Astă-dată însă nu-i dișe nici putöre, nici leneșă.

— „Să meri după popa, Mitre, să vină să mē spovedescă.”

Atâta a mai vorbit cu Mitru și altu și mai mult veci purure vecinică. Că a venit popa și a spovedit-o și a cuminecat-o și a mai stat sufletu 'n ea până a mai diș odată vai! și mai mult nimic.

Mitru sta mărmurit lângă ea, nici o lacrimă, nici un suspin. Decă vădu, că nu mai dă semne de viêtă, dădu din umeri dicend: „atâta pagubă! Numai lac să fiă, că bröșce sunt destule!”

*

Nu trecură mai mult de două luni dela îngropăciunea Măriuchii și vestea se lăți în sat, că Mitru Pascului eră se însöră, ia pe Anghelina, pe fata lui Ion Pricină,

Din tractul Făgetului am publicat în nr. 49 (de Dumineca) al fôiei noastre un articol la rubrica „Educațiune”. În acel articol s'a arătat, care trebuiesc să fi înșușirile unui bun învățator și s'au arătat anumite defecte, pe care avându-le un învățator, nu va pute face în veșt progres cu elevii săi. Tema a fost tratată în general, fără a se aminti numele nimănui. Articolul a fost scris cu bunăvoință și cu datorința de-a îndrepta. Cu toate acestea, învățătorii din tractul Făgetului s'au simțit ofențați, fiind-că la sfârșitul acelu articol s'a spus, că sunt în tractul Făgetului „și unii învățători, cari se stăruiesc cât numai se poate, ca să corăspundă grelei lor misiuni de educator; dăr, durere, sunt mai mulți de aceia, cari n'au habar de nici un principiu pedagogic și nu fac nici un progres cu elevii lor în scôlă”.

De sigur, cuvintele acestea din urmă au făcut pe învățătorii noștri din tractul Făgetului să se simtă vătămăți și în adunarea lor dela 17 Aprilie v. c. au adus următorea hotărîre, pe care d-l *Tr. Unipan*, notarul despărțământului învățătorilor din acel tract ne rogă a-o publica. Ețã-o:

„Respectivul corespondent este pro-vocat în restimp de 4 săptămâni dela publicarea acesteia să numescă — tot pe calea acăsta — cu numele pe toți acei învățători presupuși de D-sa, de felul descrierii D-sale; la cas contrar vom fi constrinși a ne cere pe altă cale satisfacțiã. — Din însăroinarea inv. *Traian Unipan*, notarul despărț.”

Ni-se pare, că hotărîrea acăsta este prea pripită. Dăcã d-nii învățători vor să știe, cari dintre ei „nu fac nici un progres cu elevii lor în scôlă”, etc., n'au decăt să cetăscă raporturile, ce le-am publicat la timpul sãu despre decurgerea esamenelor din acel tract. Sperãm, că un asemenea raport vom primi și în anul acăsta. Atunci d-lui autor el articolului i se va oferi ocaziunea cea mai bună pentru a satisface concludului de mai sus.

Din Bod, lângă Brașov, primim o corespondență plină de tânguiri în contra d-lui preot de acolo *Filip Crețar*, care deși a fost suspendat în trei rânduri dela oficiu, și anume odată pentru 14 zile, a doua oră pentru 3 luni, 3r mai în urmă pentru un an întreg, nu vré, se vede, nicidecum să se îndrepteze. Cu ocaziunea alegerei deputațiilor pentru sinodul arhidieceosan din 31 oct. an, preotul Crețar atăta a întors lucrurile pe o parte și pe alta și atăta a șicanat pe bieții ômenî, încât a făcut imposibilă alegerea deputațiilor, fiind bieții ômenî siliți să părăsescă biserica scărbiți și disgustați de purtarea preotului. Ni-se mai spune despre acest preot Crețar, că deși are o parohiã bună, de vre-o 4000 ani în continuu se împărțăsece din mila împărătescã și, deși a promis solemn, că nu va mai cerși milă, acum din nou se aude despre el, că a însăntat cerere în cauza acăsta. Și în alte privințe dă exemple prôste poporului: pe-o copilă a lui, ce i

s'a născut în intervalul de un an al suspendării. „a înmatriculat'o la cancelariã, dăr la biserica din Bod nici n'a botezat'o, nici n'a înmatriculat'o, nici n'a eșit la biserică, ignorând aședămintele noastre bisericesci, eređite dela moși și strămoși”. Acestea și alte plângerî asemenea primim în contra preotului dela Bod, pe care nu-i mirare, dăcã în astfel de împrejurări oredincioșii săi nu-l pot avé nici decum la inimă. Ce va dice ôre Prea Ven. Consistor dela Sibiu când va afla, că nici după atătea pedepse acest preot nu vré să se îndrepte?

„Valahisarea” Maghiarilor din România. Episcopul catolic *Desseffy* dela Cianađ, cu ocaziunea sãrbătorilor Pascilor a trimis în România pe preotul *August Pacha*, ca să predice Maghiarilor catolici, să-i spovedecă și cuminece. Reștorcându-se acasă, Pacha a început să alarmeze presa unгурescă cu experiențele, ce dice că le-a făcut acolo. Preoții maghiari dice, că nu știu unguresc, în școle însă nu se propune unguere și așa generațiunea tineră și-a uitat cu totul limba maternă. În Bucuresci dice, că sunt peste 15,000 Maghiari, în Brăila aprôpe 3000, preoți însă n'au, decăt numai câte unul. Cere deci, ca Ungurii să ia măsuri pentru apărarea fraților lor din România contra „valahisării”. — Va merge cam cu greu însă cu „luarea măsurilor”, căcã decăt nu pot ajuta nimic măsurile luate contra emigrării în România a Săcuilor, cu atât mai puțin vor pute dispune asupra lor după ce au trecut acolo. De-altimintrelea nici naiba nu-și bate în România capul cu „valahisarea” slujnicilor și vizitiilor unğuri. Tot e numai o apucătură șovinistă.

Congregația comitatului Arad. Luni, în 10 Maiu n., se va ține congregația de primăvară a comitatului Arad.

Strossmayer otrăvit. Din Agram se comunică, că episcopul croat *Ioan Strossmayer* s'a bolnăvit dălele trecute greu între nise simptome sussepte. Medicii au constat, că s'a otrăvit prin mănăcară. Se crede, că „din nebagare” de sēmă se vor fi otrăvit bucatele în bucătăriã. După luarea unui antidot starea sãuștății bētrânului episcop, care acum e de 82 ani, s'a îmbunătățit.

Baia Kneipp din livădea Postei Nr. 14 s'a deschis și se capetă bilete în biroul de informațiuni. Strada Vămii, unde se dau și deslușiri amănunțite.

Daruri pentru biserică. Ni-se știe din *Heghig*, comit. Treiscaune: Vrednicii economi din *Heghig*: *Ioan Elie Cucu* cu soția sa *Maria* născ. *Aitean* și *George Zacharie* cu soția născ. *Bucșa* vędënd, că sunt numai 6 mizee lunare în sf. Biserică, pe celalalte 6 mizee și un liturghier le-a cumpărat *Ioan Elie Cucu* cu soția în preț de 50 fl., 3r *George Zacharie* cu soția au cumpărat o dveră la ușa împărătescã în preț de 25 fl. Esprimãm acestor dăruitori în nu-

mele parochienilor gr. or. din *Heghig* căldurósele mulțămiri, dorind să trăiescã la mulți ani. Cel de al doilea fiind și episcop numai din anul aceste, a dat doveđi, că este la înălțimea chiamării sale și că pe viitor sf. noastră Biserică póte conta și mai mult pe diligența acestei episcop. — *Heghig*, 23 Aprilie v. 1897. *Ioșif Bucșa*, paroch; *Alexandru Bucșa*, învățator.

Concert. Musica militară va concerta mâne, Duminecã, la villa Kertsch. Inceputul la 7^{1/2} ore sãra. Intrarea 20 cr. — Astã sãrã, Sãmbatã, musica lui *Costi-Gãlușcã* va cãnta la otel „Europa”.

Concert filarmonic. În 15 Maiu st. n. se va da cu concursul cântăreței de opere a d-nei *Daisy Kronos* în sala de concerte. Vëndărea de bilete se începe în 13 Maiu st. n.

O pușcă de vėnat cu două țevi, în etui, dimpseună cu o țesacă de vėnat, s'a pierdut eri, în 6 Maiu n. pe strada lungă din Brașovul vechiu, în direcția spre drumul *Ghimbavului*. Aflătorul e rugat a se însinua la administrația fôiei noastre, avėnd a primi o frumoșã remunerațiã.

NECROLOG. Societatea academică „Junimea” din Cernăuți aduce la cunoștință mult întristătorea știe despre trecerea din viață a scumpului și neuitatului sãu membru *Vasilii Vesalon* stud. teol., care a repausat Luni în 21 April (3 Maiu) o. în etate de 22 ani. Fie-i țerina ușorã! *Cernăuți*, 22 April (4 Maiu) 1897. Comitetul.

Rėsboiul turco-grecesc.

Nu mai încape indoelã, că Grecii, cari dela început au fost, în ce privește numėrul oștirea, mai slabî decăt Turcii, prin retragerea lor dela *Larissa* și prin pierderile, ce le-au avut în luptele cu Turcii în *Tessalia*, nu se mai pot reculege așa, ca să fiã în stare a da lui *Edhem-pașa* o bătăliã decisivã. Mai mult: cu tóte că în dălele din urmă, după desăstrul dela *Larissa*, comanda armatei grecesci și noul guvern grecesc au făcut tot ce li-a stat în putință, ca să adune din nou șirurile și să le concentreze la *Pharsalos*, Grecii vędurã, că nu se mai puteau împotrivi cu succes trupelor turcesci, care au luat ofensiva, și așa prințul de coronã cu armata sa o hotărît să se retragã și dela *Pharsalos*, care era atacat de trei divizii turcesci în front și de divizia lui *Hairi-pașa* în flancul stâng.

Dupã mai multe lupte mici pe înălțimile de mēdã-nópte din apropierea orașului *Pharsalos*, unde trupele grecesci s'au ținut altfel destul de brav, Grecii au fost siliți să se retragã, mai ales după ce artileria turcescã a deschis focul asupra orașului.

În nóptea dela 5 spre 6 Maiu s'a dat ordinul de retragere a armatei grecesci spre *Domoko*. Aici, unde era mai demult granița greco-turcescã, armata grecescã, se dice, vré să aștepte atacul Turcilor. Nouș însă ni-se pare, că prin retragerile acestea în momentele hotărîtore, Grecii voesc numai să câștigate timp, sperând, că póte într'aceea se va face o mijlocire de pace din partea marilor puteri.

Speranța acăsta e și întemeiatã, căcã în adevěr se asigurã din mai multe părți, că marile puteri sunt gata a face o mijlocire de pace, decăt ea va fi cerutã de Grecia.

Tot-odatã, pentru a susține bunele dispoziții ale puterilor, s'au lăpīt sciri din Atena, că Turcii au fost ținuti în loc de trupele grecesci, care s'ar fi bătut vitejesce, că mai ales bataliunile de *Efzoni* (vėnãtori) au fost la culme și au silit pe Turci să se retragã pentru un timp ôrecare.

Prin retragerea trupelor grecesci dela *Pharsalos* este amenințatã poziția dela *Velestino* a brigădei grecesci comandate de generalul *Smolenski*. De aceea se dice, că și acăstã brigadã se va retrage spre *Volo*, unde se va afla sub scutul corăbiilor cuirasate grecesci. Cu data de 6 Maiu se anunțã chiar, că în 5 Maiu a fost o luptã crãncenã la *Velestino* între Greci și Turci. O telegramã din Atena vorbesce de 5000 de morți și rãniți pe partea Turcilor, pe când Grecii să fi avut numai 10 morți și 64 rãniți, — lucru cam greu de cređut. În tóte bisericile grecesci s'au ținut liturgii spre înălțarea acestei învingeri.

Ețã câte-va sciri privitoare la ocuparea orașului *Pharsalos* de Turci:

În 5 Maiu dimineța 4 divizii turcesci au început să înainteze asupra orașului *Pharsalos* și au ocupat diferite sate; *inimicula* fost peste tot respins. *Pharsalos* este înconjurat în partea sa nordicã. Drumul de fier este distrus lângă *Barakli*.

Pharsalos a fost luat de Turci. Turcii s'au arãtat în 5 Maiu dimineța pe vėrful munților *Tekes*; Grecii au atacat pe Turci și i-au silit să se retragã puțin. Artileria turcescã a bombardat apoi satul *Driskoli*.

Prințul moșteitor a ordonat înaintarea diviziunilor grecesci. Indatã 30.000 de Turci au descins muntele *Tekes* și au deschis un foc de artilerie în contra armatei grecesci, causându-i pierderi simțitóre. Turcii au înaintat atãta, încât s'a angajat o luptã corp la corp.

Mai multe obuzuri au căđut asupra orașului *Pharsalos*. Armata prințului moșteitor a operat retragerea sa și a ocupat pozițiuni mai ridicare. Intrând la *Driskoli*, Turcii ar fi măcelărit un preot și familia sa. Ei au dat foc satului *Tatari*.

care-i vėduvã tinerã și fără copii, ca și el. Lumea se încrucie, când auđi vestea acăsta. Unii diceau: Ôre Anghelina uritu-și-a dălele ori lumea ori luatu-i-a Dumneđeu mintea? Alții clãtiau numai din cap și diceau: Amu și-a afla sacul petecul; de-i *Mitru Pascului* drac, apoi mai drac e *Anghilina Pricinã*, că ea ar fi în stare să cărunțescã și pe dracul. De a băgat el în grópã pe *Mãriuca*, nu-i cel lucru mare, că a fost o biėtã muiere slabã, dăr *Anghelina* a băgat în grópã pe *Marcu Ursului*, care era cât un urs de mare. Amu s'a vedé, care pe care?

Toți se bucurau ôreși-cum de acăstã înșoțire. Ba unii bētrâni pãțiti proceau: Încã aveți să vedeți plângėnd pe *Mitru Pascului* dinaintea *Anghelinei*; atunci apoi să ridem una și bunã!

Ômenii vorbeiau în trēba lor, că gura lumii numai pãmėntul o astupã, 3r *Mitru Pascului* se gãta de ospet: umbla tot gãtat, mergea des

pe la *Anghilina*, puneau trebile la cale și într'o Duminecã dup' amēđi se cununarã și traserã un ospet ca tinerii, nu ca vėduvoii. La ospet a fost multã lume, că dela voia bunã cine se mai feresce, rogu-te?!

Dăr ospetul ținù o đı-douē și rēmase *Mitru Pascului* cu *Anghilina* lui singuri. Câte-va dăle trăirã ca miriteii, el nu se prea ducea de-acasă, 3r ea tot rēnduia și făcea bun de mănăcară. Dăr după puținã vreme îi veni lui *Mitru* dorul să începã viața lui cea veche. Se și duse la crișmã, unde se întelni cu ômenii de sēma lui, cari toți începurã ca ciórele la el. Inceputul îl făcù crișmariul: „Ni-a muri mãta, *Mitre*, că n'ai fost de mult pe la noi!”

— „Dã-i pace, rēspunse un bețiv, dór îl veđi că a luat nãframã 'n cap, nu-i cu pãlãriã, cum sunt bãrbații care-s bãrbați!”

— „Se teme de *Anghelina*”, rēspundea altul.

— „Ba l'a jurat să nu mai abatã p'aici”, adăugea altul.

Și așa, din vorbã 'n vorbã, din glumã 'n glumã, prinserã a-i închina. El, veđi bine, nu se codea, ba cerù și el beaturã, și stētù în crișmã până nóptea târđiu, când merse îmbrãncindu-se cătrã casã. *Anghilina* îl aștepta cu cina, făcuse carne de gãinã, că știe, că bețivii tot carne ar mânca. Dăr el intra în casã după cum îi era agodul, injurând și făcėnd larmã. Ei, dăr *Anghilina* nu era *Mãriuca*, să rabde și să tacã, ci se puse în mijlocul casei cu mânilor în șold, ca un căpitan, și-i strigã num'odatã: „Ști ce, *Mitre*, de ai beut și te-ai îmbetãt, hai și mănãncã de-i nimeri gura, de unde nu, te culcã și dormi, că eu nu-s *Mãriuca* să mē sfērșesc de injurãturile tale, nici să nu cređi, că mē tem dórã de pumnii tãi, tot te melestuesc de nu te ogoi, așa mare cum ești!”

Când auđi *Mitru* vorbele aces-

tea, gândiai că ai pus unsóre pe foc, atãta se boboti și, injurând dă să se repedã la ea sã-o apuce de cap, dăr *Anghilina* num'odatã îl împinse și, beat cum era, căđù grãmadã lângã vatra focului, borborosind la injurãturî de te miri, că nu l'a trãs-nit din senin. Ca fript sãri de jos și se uitã în jur, dórã va nimeri ceva cu ce să deē în ea. Hei! dăr nu zãri nici o bucatã de lemn de-a îndemãnã, nici un sucitor, ori altceva, cu ce să potã da în ea, după cum da în *Mãriuca*, că *Anghilina* fermecase tot ce era în casã, de nu mai știe ce și de unde să iēe. Dã însă *Mitru* cu ochii de clescele dela foc și, infuriat cum era, se repede să le iēe. Dăr cum le strinse odatã sdruvėn în mânia lui cea môle de nelucrare, le aruncã jos injurând: Măi mănăcat mânia 'mputitã, pulhãrã ce ești tu, și prinse a sufla în palma, din care eșia sãnge.

Anghilina însă ridea cu hohot de mânia și bâtea 'n pumnî: „Dã

Tote munițiile au fost transportate dela Pharsalos la Domokos. Bateriile înălțimilor din Domokos sunt gata la acțiune.

Din Atena se vestese: *Armata prințului moștenitor și-a început retragerea într-o ordine perfectă spre Domokos*, pentru a aștepta acolo atacul Turcilor.

Un comunicat oficial publică o depeșă dela 6 Maiu a lui Edhem-pașa adresată ministrului de reshel. „După o luptă, care a ținut totă ziua de ieri în fața Pharsalei”, dizea această depeșă, „inimicul s'a retras, vedând imposibilitatea rezistenței. Această retragere s'a operat în timpul nopții. La revărsatul zorilor, trupele imperiale au atacat Pharsalos. Inimicul a fost pus pe fugă și trupele noastre au intrat în Pharsalos.

O diviziă de cavalerie urmărește pe inimic pe drumul spre Domokos. Divizia Hairi a primit deja astă-noapte ordinul de-a manevra spre Domokos. Inimicul a părăsit multe muniții și nutrimente“.

Producțiuni și petreceri populare.

Veneția-inferioară, Aprilie v. 1897.

Onorată Redacțiune! Sunt în plăcută pozițiune de-a Vă raporta despre producțiunea declamatorică-teatrală și petrecerea, ce a avut loc în comuna noastră, în localul școlii capitale române gr. or., a 3-a și de Pasci, s'era, 15 (27) Aprilie c.

Producțiunea a fost arangiată de tinerimea inteligentă din Veneția inf. cu concursul stim. D-șore Comanicu. Aname din partea D-lor învățători dela școala capit. din Veneția inf. și din Părău, precum și a gentilelor D-șore *Elisabeta* și *Valeria Comanicu* s'a predat piesa teatrală „Vlăduțul mamei“.

Rolul principal în numita piesă l'a avut D-l Ion *Munteanu*, învăț. în Părău, care a și interpretat foarte bine și natural pe Vlăduțul mamei, ca copil de școlă. Nu mai puțin ne-au încântat și ceilalți diletanți: anume D-l *Mateiu Mateiu*, învăț. dirigit a interpretat bine și natural pe bătrânul pădurar *Sbârcoig*; nu ni-a rămas dator apoi cu nimic nici d-l învățator *Nicolau Roșca*, care a interpretat bine pe tinerul boier *Costică*; nici gentila D-șoră *Elisabeta Comanicu*, care asemenea și-a jucat bine rolul, interpretând pe lelea „Sevasta“, mama lui Vlăduț. Forțe corecte și-a jucat rolul amabila D-șoră *Valeria Comanicu*, interpretând pe „Smarandita“, fiica lui *Sbârcoig*.

Tot cu această ocaziune s'a predat foarte bine din partea a doi elevi dela școala capit. dialogul „Negustorul și Nărodul“, ceea ce servescă spre laudă atât lor cât și d-lor învățători, cari i-au instruat.

Nu pot trece cu vederea nici pe tinerul de bună speranță *Ion Comanicu*, student în cl. VII la gim. din Brașov, care încă ne-a distras prin declamarea poeziei, „Numai una“ de Coșbuc; declamarea a fost ușoară, naturală, dovedind multă dibăcie și rutină

în arta declamatorică, ceea ce servescă spre onoare atât, tinerului declamator, cât și institutului la care studiază.

Preste tot tinerii diletanți și-au dat silința și, deși începători, li-a succedat în mod neașteptat a mulțami publicul. Servescă-le acesta de îndemn și încurajare, spre a ne delecta cât mai des cu astfel de producțiuni și în viitor.

După producțiune a urmat petrecerea cu joc, care a durat în mod animat până la zorii de zi. Fiind feriile Pascilor, au luat parte ca dansatori și mulți tineri studenți atât din centru cât și din jur.

În genere succesul în toate privințele a fost foarte îmbucurător, ceea-ce este a se mulțami în prima linie d-lor diletanți, în al doilea rând Onoratului public din jur, care a luat parte în număr mare, la vre-o 80 de persoane. Primescă și pe această cale mulțamirile noastre pentru încurajarea tinerilor diletanți.

Rea impresiune a făcut absentarea neexplicabilă a inteligenței române din comuna învecinată Comana inferioară, dela care am fi așteptat, ca și ea să se sprijinească, cum am sprijinit-o noi ori de câte ori a arangiat câte-o petrecere, excepțiune a făcut numai On. părinte *Ion Popița*, care singur din Comana inf. ne-a onorat cu prezența.

Peste tot venitul brut a fost 42 fl. Sustrăgându-se spesele de 32 fl., a rezultat un venit curat de 10 fl., cari s'au și administrat, amăsurați destinațiunei, la fondul școlii capitale din Veneția inferioară.

Un Venețian.

Zăbalt, 21 Aprilie v. 1897.

(Com. Caraș-Severin)

On. Redacțiune! Cu deosebită bucurie vin prin acesta a Vă face cunoscut, că în 20 Aprilie v. adevă în Dumineca Tomei, s'era, s'a dat un concert urmat de joc în sala de învățământ a școlii gr. or. române din Zăbalt, prin noul cor de plugarii din comuna Bruznic, sub conducerea d'eterului învățator *Titus Popescu*. Venitul a fost foarte mulțamitor și conform programului a fost menit fondului corului.

Declamările: „Nepotul lui Traian“ și „Florea lui Petac“ au făcut mare plăcere publicului. Jocurile istorice „Călușerul“ și „Bătuta“ au fost foarte cu succes executate prin 12 tineri țărani, conduși de vătavul *Popescu*, fiul învățătorului din Bruznic.

Meritul acestei petreceri se atribuie în locul prim on. d n *Ambrosiu Popescu* preot local, care n'a cruțat spese nici ostenelă pentru buna reușire a concertului, punând elegantele sale odăi la dispoziția oșpeților și provădând totodată o parte din oșpeți și pre coriști cu mâncări și beuturi. Ceilalți membri din comitetul arangiator, anume d-nii: *Iuliu Weincert* notar comun. l, *Petru Bugaria* învățator și *Dragoian Iucu* jude comun. încă cu cea mai mare însuflețire au participat la petrecere până în zorii de zi.

Cel mai mare efect s'a arătat la intrarea corului în Zăbalt, eşindu-i spre întâmpinare d-l preot cu tot poporul.

Dea Tatăl cerese, ca astfel de petreceri, foarte bune pentru societate, să se întemple între poporul nostru dela sate cât mai adese-ori.

Un participant.

Din Bucovina.

Siret, 3 Maiu st. n.

La 2 Maiu st. n. studenții în teologie au dat o serată în vechiul oraș Siret. Un comitet compus dintre inteligența română din Siret și studenți în teologie a îngrijit cele necesare. Și succesul a fost peste așteptare, mai ales că străinii — Polonii și Rutenii din oraș, făcuse tot posibilul spre a nimici ocazia.

S'au înșelat, căci publicul român venise din toate părțile spre a auzi cântecul teologilor, precum și de-a se petrece curat românesc. Publicul german, între cari erau și niște oficeri superiori, admirase mult cântarea, era damele fără deosebire de naționalitate erau încântate de jurăsuși.

S'ar fi convenit, ca nici o damă să nu se plângă, că n'a jucat, d'ér jalea lor se justifică că nici un jucăuș din Siret de altă naționalitate n'a participat. Și bieții teologi vre-o 30 la număr, n'au putut juca pe 100 de dame, după cum ar fi dorit p'ote. Ori și cum, asta a fost o cercare și a fost peste așteptate. De se vor face mai multe conveniri sociale ca aceste, fiă în Siret s'au în alte orașe din provincie, atunci la *Balul Junimenilor* din Cernăuți puțin vor merge.

Trăescă studenții în teologie, că seiu astringe pe Românii la un loc. Al lor este viitorul și, decât vor observa, ca toți și toate să fiă satisfăcute, atunci vor fi ou drag chemați de-a da serate cu dans, precum a fost și asta din Siret.

Un oșpe.

Sfaturi Higienice.

Despre Alimentare.

V.

Berea este o beătură spirituasă; luată în mică cantitate înlesnește mistuirea prin hemeiul, ce-l conține; pentru omenii sănătoși și muncitori, ea este beătură nutritivă și întăritivă. Este folosită și pentru cei ce sufer de constipație (incuere de stomac) și pentru cei au un stomac slab. Berea este o beătură răcoritoare, mai cu seamă în timpurile căldurose. Ea este una din beăturile cele mai vechi, era cunoscută Egiptenilor, Romanilor și Germanilor.

Berea introduce în corpul nostru și materii hrănitore, care fiind fluide, foarte ușor trec în sânge. Berea care are o față mai închisă, este mai bo-

gată în materii hrănitore, de aceea se recomandă omenilor mai slabi și acelor, cari nu pot mânca mâncării mai grele; asemenea se recomandă mamelor ce alăpteză pruncii. Berea de o coloră deschisă conține mai mult zachar și acid carbonic, este foarte plăcută la beut, este răcoritoare și tot de-odată și purgativă.

Cafeaua este o beătură universal răspândită. Cateau este un arbus veninos și prin urmare, grăunțele de cafea sunt probabil veninoase. Din cafea se scote o otravă foarte tare numită *cafeină*; de aci se p'ote conchide, că nu p'ote fi folosită pentru hrana corpului. Un om celebru dize: „Cafeaua părăsesce stomachul nefiind mistuită decât pe jumătate, și duce cu d'ensa laptele și pânea, ce s'a absorbit în același timp“. Ea ridică chiar sucurile gastrice, cu care s'a amestecat, și care cu chipul acesta se pierd. Așa-d'éră corpul cu cafea este rău hrănit și slăbit. Toți cei ce întrebunțeză cafeaua și mai cu seamă cafeau numită *cafea turcescă* s'eu *surogată*, devin foarte anemici (lipsiți de sânge); asemenea sdruncină într'un mod de nedescris sistemul nervos; provocă tristețea, melancolie, frică, sfială etc.

Cafeau este cunoscută în Orient din seculul al IX. În Europa este cunoscută din seculul al XVII, când un medic a adus-o ca medicament din Egipt la Veneția; d'ér în Germania tocmai pe la finele secolului al XVII s'a început a-se bea cafea.

Cafeau luată sara pe timpul culcării produce insomnia (lipsă de somn).

Ceaiul (teiu), așa numit *ceaiul rusesc*, cu toate că este original din China și Japonia, el are aceleași prprietăți asupra organismului ca și cafeaua. Ca medicament, ceaiul, este foarte folosit în multe b'ole. Ceaiul cu rum beut érna este folosit pentru-că încălzește corpul, tot asemenea și vara, însă fără rum, ci cu lapte; luat peste zi, când omul e asudat și obisit, este foarte răcoritor.

Intrebunțând prea mult ceai, este foarte vătămător, căci irită organismul, produce tremurături și câte-odată chiar histeria.

Șocolata este puțin mai nutritivă decât cafeaua și ceaiul, și așa putem dize, că este mai mult un nutremânt decât o beătură. Șocolata nu irită creerii; este foarte folosită pentru persoanele nervoase și slabe; trebuie însă a se bea tot-déuna cu lapte și cu zachar. Se ia mai bine după dejun, nici-odată însă s'era.

Ea este nutritivă pentru persoanele delicate și pentru cei ce sufer

tu, căne, în mine, decât ai putere, că eu nu-s Măriuca! Să scii, poreule, că toate-s furmecate, ori pe ce pui mâna, te frige, vedu-te șperlă să te ved! Că și muerea-i om, n'a lăsat-o Dumneșeu de bațjocura bărbatilor! Ai bațjocurit și-ai băgat în gropă o muier, d'ér eu nu m'oiu stinge cu d'ile de frica ta. De câte-ori vii cu rău asupra mea, de atâtea ori te pădăiez, să scii, că ești insurat! Amu hai și m'ancă și mergi și te culcă, nu face gură, că ride dracul de tine!“

El injura, ea injura, el ar fi bătut-o bucuos, d'ér nu putea, că o mână-i era numai carne viă, cum i-o arsese clescele cele înfierbântate; nu cuteza nici a se apropia de ea, ca de satana, ci amenința printre injurături să iasă din casă, de-i e dragă vieța. D'ér ea habar n'avea: „Cui nu-i place 'n casă, p'ote eși afară, eu nu es, că-i n'opte și frig, ci stau aci în călduriță, că eu am încălțit casa, nu tu!“

A doua zi era plin satul, că Mitru Pascului a mâncat o bătaia sdravănă dela Anghilina lui. Omenii rideau și diceau: „Amu și-a dat și el de om, aceea nu-i Măriuca“. Care cum îl întâlnea, cu mâna legată de grumazi, îl întreba în bațjocură: d'ér ce-i Mitre, te d'ore mâna? Ți-s'a iscat d'ora zgaiba? Ér el numai crișca din dinți și răspundea amărit: „M'a mâncat pulh'era! D'ér las', că mi-a trece mie și-i succese gâtul ca la un pui de găină“.

— „Adecă mai încet cu lauda, li diceau omenii, că Anghilina nu-i Măriuca; apoi mai are și frați, cari de te apucă 'n palmi, te scarmână cum scarmenă lâna! Mai bine vedu tu de fi om ca omenii, că atunci o poți duce bine cu ea, că ea-i și de rugă și de fugă, ea-i și drac și ânger, după cum vrei să o ai!“

Cam greu îi veneau lui Mitru Pascului aceste vorbe și puțin-ei erau cari 'i-le spuneau așa ôrzi în față, cam numai neamurile Anghi-

linei; d'ér ce era să facă Mitru? Acum vedea și el, că s'a pus în simbră cu dracul și-și gândea: de-s drac eu, mai mare drac e Anghilina. Decă âmbra mânioc, d'ér să începă cu grosul la gâlc'evă nu cuteza, își temeaa pielea. Decă vedu și vedu, că cu răul nu o s'ajungă în cap'et cu Anghilina lui, se puse cu frumusețelul: aducea acasă beătură și béu am'endo, ér când era la c'ertă și bătaia, se băteau în parte. În urmă vedură am'endo, că nu-i mai bun unul decât altul și trăiră cât se p'ote de bine.

Când muri Măriuca, rămase Mitru cu moșiora întrégă, că deși el era un becisnic beutor, d'ér ea lucra și cruța; de când s'a insurat însă a doua-óra, mai în tot anul vindea câte-o moșia și o m'ancău și o béu cum puteau, mai și cu pace, mai mult însă cu c'ertă. După vre-o câți-va ani se tređi numai cu căsuța,

d'ér ei până 'ntr'aceea își aflară ogodul atât de bine, de trăiau ca omenii cei mai de omenia. Mai căpătase minte și unul și altul și când se tređiră că-s numai cu casa, erau prietenii cei mai buni; lucrau pe la unul și pe la altul și când veniau s'era acasă osteniți, nu le mai venia să începă la certe și bătaii, de abia așteptau să se culce să-și odihnescă cele ôse p'ecăt'ose ca a doua zi să p'otă munci.

Decă făcea acum cine-va glume cu Mitru Pascului și-l întreba: D'ér ce-i, bade Mitre, mai faci câte o clacă cu lelea Anghilina? El se uita lung și răspundea cump'etat: M'è, avereaa dă c'orne de bou și picior de cal la om; cei imbuibați împung ca boii și impr'oscă ca caii, d'ér îi smeresce Dumneșeu de sunt blândi ca mieii. Ér cei tineri rupeau în hohot: M'è, că mare sfânt s'a făcut badea Mitru!

I. P. R.

de piept, precum și celor ce voesc să se îngrășe.

Zaharul este neapărat trebuincios omului. După experiențele lui Chosat zaharul îngrășă pe om, dă face venin. Omenii, cari mănâncă lucruri zaharate, mistue mai ușor și se îngrășă prea mult. Nu este bine însă a mânca mult zahar, căci se strică dinții și se taie pofta de mâncare.

Asupra stricărei dinților Montegazza dice, că nu dulceta zaharului strică dinții, ci țaria lui, când cineva sfărâmă zaharul în dinți, fără a-l topi mai întâiu în gură.

Sarea este foarte necesară omului ea se întrebunțeză aproape la toate mâncările. Fiă-care mănâncă bucatele sărate. După gustul său. Femeile și copiii trebuie să consume mai puțin sare.

Oțetul luat în mică cantitate împreună cu alte mâncări este recortor și înlesnește mistuirea; luat însă în cantități mari, slăbește corpul și îngălbinesce fața. Heine dice, că consumând oțet mult, omul devine palid și trist. În orice cas oțetul nu este folositor omului.

Mistuirea bucatelor se face după vârsta și starea sănătății unui om și după felul bucatelor. Intre vârsta de 10—20 ani bucatele de carne se mistuesc în două ore. Dela 20—30 ani în trei ore; dela 30—40 ani în patru ore, ér dela 40—60 ani se mistuesc cam în cinci ore, dér se mistuesc și mai greu.

Tot aci vom arăta și timpul cerut pentru mistuirea fiă-cărui nutremânt în parte. Beaumont face un tablou de diferite nutrimente, încât timp se mistue fiă-care și anume:

Picioarele de porc, orezul fiert și mărunt se mistuesc în timp de una oră. Oul prospăt, supă cu arpăcaș și cartofi fierți se mistuesc în timp de 1½ oră. Ficatul (maiu) de vacă, laptele fiert, ouăle crude (nefierte) și varza (curechiul) crudă se mistue în timp de 2 ore. Oul răscopt se mistue în 2 ore și 15 minute. Carnea de găscă, de curcan, carnea tocată, fasolea fiertă și puii de găină fripți se mistue în 2½ ore. Carnea de vacă, de oie și rasolul de vacă se mistue în 3 ore. Untul topit, brânza și pânea de grâu se mistue în 3½ ore. Carnea de vițel, supă de zarzavat (verdețuri), carnea de rață etc. se mistue în 4 ore. Rața sălbatică, grăsimea de oie și curechiul fiert în 4½ ore. Și, în fine, carnea de porc și grăsimea de vacă se mistue în timp de 5½ ore. Așa-dără carnea de porc este cea mai grea de mistuit.

După cele arătate mai sus, se poate vedea, că nutremântul regulat, precum și viața regulată în toate face pe om să aibă un stomac sănătos și să trăească mai mult. În această privință étă cum se exprimă marele medic Boerhave: „Măncarea în tot, déuna să o ai regulată, cu măsură și să mănânci încet; în fiă-care și să faci preumblări de două ore; să dormi șapte ore pe noapte și singur în pat; îndată ce te-ai deșteptat din somn de loc să te și scolii din pat; nu bea decât când ai sete, nu vorbi mult, și când vorbești nu spune, decât o parte din ceea ce „cugeti“.

Prof. Dr. Elefterescu.

Dări de semă și mulțămite publice.

Rodbav, 19 Aprilie v. 1897.

Subsemnatul comitet parochial al biseriei rom gr. or. din Rodbav, protop. Agnizei, își ține de săntă datorință a esprima și pe această cale deosebita sa recunosință și mulțămită Prea stim. d-ni, cari au binevoit a contribui pentru procurarea unui Octoich mare la această săntă biserică.

Andreiu Buntoiu comersant 10 fl. Nicolae Eremia comersant 2 fl. Firma Demeter Eremia și nepoții 1 fl. Iordan Popovici profesor 1 fl. Ion Dariu invet. 1 fl. Florea Pernea zaraf 1 fl., toți din Brașov. George Tulbure comersant în Brăila 2 fl. Ion Burduloiu comersant în Brașov 1 fl. Ion Mandaiu econom în Săcele (Satulung) 1 fl. Căndit Mușlea invet. în Brașov a dăruit un molitfelnic.

Bunul Dumnezeu să le răspătătescă insutit și inuit.

Comitetul parochial gr. or. din Rodbav.

Cămpuri-Surdac, 6 Mai n. 1897.

În scopul zidirei noiei biserici în comuna noastră Cămpuri-Surdac ni-au încurs bani cu lista Nr. 272 trimisă, On. direcțiunii a Instituului „Albina“, suma de 21 fl. 50 cr. Au binevoit a contribui D-nii: I. Barsu 10 cr., P. Tineu 50 cr., nedescifrabil 20 cr., N. 20 cr., Iord. Roșca 50 cr., N. M. 10 cr., Cost. Muntean, 20 cr., Is. Popa 50 cr., N. N. 10 cr., M. 10 cr., nedescifrabil 1 fl., Șerban Cioran paroch 50 cr., Luonța 1 fl., ? 1 fl. A. Lebu 1 fl., Dr. Tineu 1 fl., Dăcian 50 cr., nedescifrabil 1 fl., Voilean 1 fl. Dr. E. Cristea 50 cr. Adam Roman 50 cr., N. N. 10 fl.

La lista Nr. 777 din Seliște au contribuit: Cassa de păstrare (reuniune) 10 fl., D-nii Dr. Maier 1 fl. Petru Dragits 1 fl., Ioan Comșa sen. 1 fl. = 13 fl.

Cu lista Nr. 465 în Șteul-mare mi-a colectat d-l David Rus delă 41 contribuente 4 fl. 16 cr.

Cu lista Nr. 180 în Bajeșd a colectat d-l Ioan Farcăș 5 fl. 38 cr.

Cu lista Nr. 409 a colectat d-l Florian Bologa din Marpod 2 fl. 65 cr.

Cu lista Nr. 254 s'au colectat în Rovină delă 50 contribuente prin D-l Petru Rusu 4 fl. 56 cr.

Pentru aceste sume și pentru frumosele încuragieri și imbarbătări, primăscă P. St. Domnii colectanți și contribuente cele mai sincere mulțămite.

Insemnăm că retrimițându-se listele cu numele contribuenteilor, la darea de semă din urmă fiește-cărui contribuente și se va mulțămii din nouă numai în biserică Domnului într'un chip vrednic, ci și într'o formă publică demnă.

La însărcinarea comunei bisericești:

Ioan Butoiu, Longin Popa,
preot. notar.

Prăsirea galițelor.

(Urmare)

Găinile negre Langshan.

Găinile aceste se trag din Asia, anume din China de mēdă nopte, prin urmare nu sunt gingașe și sufer érna cea mai grea. Cresc foarte iute. Ouă mult, sunt blānde, mame îngrijitoare și cloci bune, să îndestulese cu puțin, sunt de natură vājnjōsă și au carne foarte gustōsă și bună.

Puii acestor soi de găini sunt gingași, la început se desvōltă greu, și când își pierd penel micuțe, rămān mai de tot golași, dér când sūnd de 4—5 luni încep a se desvōlta ușor.

Găinile aceste, precum am șis mai sus, ouă mult, sunt unele care ne dau la an și câte 200 de ouă, de regulă însă avem la o găină de Langshan 140—160 de ouă la an. Greutatea ouălor o putem pune la 50—65 de grame. Ouăle sunt frumōse, de colōre brunetă, au galbinușul mare și foarte gustos, cōja ouălor e tare, prin urmare se pot transporta ușor. Găina Langshan are carne multă și de bunătate de primul rang.

Carnea e albă, cu piele fină, fragedă și foarte gustōsă.

Găina acēsta este de natură blāndă ușoră și vājnjōsă, fiind-că ea se trage din părți frigidose.

Soiul de găini Langshan s'a importat în Europa în orașul Völshau, Germania. De colōre sunt negre, verșii. Unele sunt la picioare cu pene, altele fără pene. Cele

fără pene sunt mai cu preț și mai căutate. Cocoșii au natură viōe și formă sveltă.

Cocoșul este înalt, capul îl ține în sus încovoat îndērēt, are picioare sure, umăr lat, pept lung cārnos și cōda în forma secerii.

Creasta e roșă, sclicicioasă, simplă și crestată.

Ciocul e de colōrea cornului întunecat; este tare, și în vērș puțin strimbat. Ochii sunt sclicicioși și arată ore-care înțelepciune. Grumazii sunt lați între umeri. Spatele e lătit între umeri, și se ridică puținel cātră cōdă, sunt acoperiți cu pene frumōse.

Peptul e lat și cārnos. Aripile sunt ridicate, acoperite cu pene lucitoare verșii.

Picioarele sunt de înălțime mijlocie și depărtate unul de altul, golașe său inpenate, ghiarele sunt sure, plumburii și împodobite cu unghii albe.

Cocoșul e vioiu și infocat, bătăuși foarte sprinten și totuși de natură blāndă; are voce tare, care însă nu este aspră. El are o greutate de 4½ kgr.

Găina Langshan e la trup mai rotundă, penel ei sunt de o formă ca a cocoșului, numai cōda este plină, care o pōrtă în sus. Ouăle găinei sunt mai mult rotunde, decât ascuțite, de colōre întunecată. Soiul acesta de găini este foarte bun și folositor și prin urmare e vrednic, ca plugarii și economii noștri să și-l procure și să le prăsescă. Un cocoș se pōte vinde și cu 7—8 fl. Eu dădusem în anul trecut P. S. d-lui Ioan Meșian, episcopului Aradului o trupină de soiul acesta, ca să se lătescă între învėtătorii din diecesa Aradului.

Găini de aceste se pot cumpăra din pepinierele statului.

Găina italiană albă.

(De Livorno).

Găina acēsta e de mărime mijlocie, are un piept bine desvōlat, picioare fără pene și ciocul galbin, cresta cocoșului stă oblu în sus, e simplă și de multe-ori e puțin încovoiată, are fața roșie.

Sub climă mai răcorōsă sunt gingașe. Peste an ouă câte 130—160 ouă. Puicele tinere încep a oua când sunt de șese luni. Un ou are greutate de 64 grame. Până sunt tinere nu le place a cloci, numai după ce îmbétrānesc. Puii es foarte ușor din ouă și se împenesce în curēnd. Soiul acesta de găini nu se prășeste pentru carne, pentru că găina n'are trup mare și nici nu este potrivită pentru corcire.

Din Italia s'au exportat în America foarte multe găini de acest soi, unde sunt cunoscut sub numirea de Livorno. Italianii au exportat din soiul acesta o sumă foarte mare și în Germania. Acum 2 ani, dădusem la dispoziția veneratului consistor din Blășiu o trupină din acest soi, care s'a donat internatului Vancean de fetițe din Blășiu. Din prășilă a cāpētāt în anul trecut amēsurat dispoziției preaveneratului consistor, învėtătorul poporal gr. cat. din Măurade, cu îndatorarea de a da din prășilă în anul acesta la tōmnă o trupină unui alt învėtător, pe care îl va numi consistorul.

După-ce găina acēsta nu se deosebesce mult în mărime de găina noastră de rēnd, numai atunci este bine a o prăsi, când n'avem de gând a o prăsi pentru carne, ci cu deosebire pentru ouă, cari pentru export sunt cu mult mai bine căutate și plătite, ca ouăle găinelor noastre de rēnd.

Iuliu Bardosy.

Epigrame.

Tu afirmi...

Tu afirmi, că nu sunt āngerii,
Dér pe ea de o-ai vedea
Tu ai fi, care jura-re-ai
Anger din cer, că e ea.
Nici în dracl nu cređi, amice,
C'ar fi dracl dicit, că-i poveste,
Dér tot pe ea de-ai vedea-o
Ai crede și drac că este.

De vréi...

De vréi chip ușor de trai
Pildă ia dela Jidan:
Și fă ori-ce pentru ban.
Ca a lor devisa-ți fiă:
„Cinste nu, dér bogăția“.

Tu ai uitat...

Tu ai uitat, eu însă nu
Promisia ce mi-ai făcut,
Și tot aștept și aci, ca tu,
Să-mi dai acel dulce sārūt...

Mai mult însă s'āștept de-acum
Eu nu mai pot și nici nu vreau;
Te voi opri aci în drum,
Și am, drăguță, să și-l iau!

... Așa, acum cu Dumnezeu
Te du pe drumul început...
Tu plāngi?... Dér ce și-am făcut eu?
Să nu plāngi ca un prunc bătut,
Hai ia-ți 'napoi al tēu sārūt...

I.....ei.

Precum focul se aprinde
Dintr'o singură scintee,
Astfel dragostea curată
Din doi ochi blānđi de femeie.

C'am privit și eu odată
În cāprii-ți ochi, ferbinte,
Și din inimă de-atuncea
Nu-mi mai ieși, și nici din minte.

Antoni Pop.

Primăvara.

Ah, dulce primăvară
Ce frumōsă ești,
De când ai reintors érá
O lume înveselești!

Bétrānul parcă 'ntineresce
De când te-a simțit.
Bolnavul crede că trăiesce
Și uită chin ce-a suferit.

Totul este verde acuma,
Pomii deja-au înflorit;
In crāng paseri se adună
Aud un dulce ciripit.

Ce frumōsă ești natură!
De ce Dōmne nu's poet?
Ca să cānt pe a mea lyră
Un dulce cāntec... Cum regret!

Aprilie 20, 1897. Ersilia dela Hațeg.

MULTE ȘI DE TOATE.

Regina Olga și rănitul grec.

Regina Olga a vizitat spitalul Evghelistră unde sunt instalați mai mulți răniți aduși de pe câmpul de război.

Suverana Greciei se apropiă de un rănit și îl întrebă:

— Cum îți merge rana, copilul meu?

— Rana va merge cum va merge și o să trecă; dér rușinea ce ne făcu p.... (o expresie necuviincioasă) āla de moștenitor nu va trece nici-odată.

Regina a leșinat.

Se pretinde, că soldatul rănit nu a cunoscut pe Regina. Dér faptul e, că dela soldat până la prim-ministru toți desaproba energie conduta Regelui și a familiei regale în evenimentele de până acum ale războiului.

*

O dinastie numerōsă.

Majestatea Sa Somduth Pliā Paramindoa Makā Khonia Lonkorn, rege al Siamului, al Laosului etc. și al Malesiei, care toamai acum călătoreșce spre Europa, deși nu este în vērșă decât de 44 de ani, este cu toate acestea tată legitim la 46 de principii.

Este adevérat însă, că Majestatea Sa are nici mai mult nici mai puțin decât un batalion de 600... neveste.

*

Duel pentru o cōdă de căne.

Duelul în Germania ia proporțiunii de ris. Tribunalul din Gießen a condamnat la

trei ani și patru luni de închisoare pe doctorul Bostron și comerciantul Harms, care se bătuseră în duel cu pistolul din cauza cōdiei unui cãne. Doctorul Bostron pretindea, cã acestã cōdã indicã o rasã inferiãrã. Harms se simți vãtãmat, cãci cãnele era al lui. Se schimbarã cuvinte grave, apoi glōnțe și afacerea se terminã prin condamnãțiunea amẽndurora.

Literaturã.

Pentru cei ce voiesc sã jöce teatru am scos în brosurã separatã frumoasã comedie în trei acte Sãpãtorul de bani, localizatã de Antoniu Popp, — e o piesã instructivã, ușorã și fõrte potrivitã pentru popor. Broșura conține 42 paginẽ și se aflã de vëndãre la Tipografia „A. Mureșianu”, în Brașov pentru prețul de 12 cr. Trimisã prin postã 14 cr.

In editura „Tipografiei „Aurora“ A. Todoran” din Gherla (Szamosujvár) a apãrut: „Predice pentru Duminecile de peste an, compuse și lucrate dupã catechismul ui Decharbe, de Vasiliu Christe, preotul S. Giurtelecului și al Lompertului. Tom II. Dela Dumineca a XI-a dupã S. Rosalii pãnã la Dumineca Vameșului“. — Format mare 8°, cuprinzẽnd vre-o 26 predice. Prețul 80 cr. (plus 5 cr. porto).

In editura aceleiași Tipografiei a apãrut: Bocete, adecã Cãntãri la morți, adunate de Ioan Pop Reteganul. Format protativ de 188 pag. cuprinzẽnd peste 70 de versuri sãu „bocete de care cãntã diecii pentru platã” și „bocete de care cãntã nãmurile mortului“. Un exemplar trimis plãtit costã 40 cr.

„Parapleul Sãntului Petru“ este titlul unei novele, prelucratã în traducere, dupã Coloman Mikszãth, de Ion Nițu Pop, Cartea e tipãritã pe hãrtie finã, avẽnd un format plãcut de 168 pag. Prețul e 60 cr. pãnã la 1 Maiũ, de aci încolo va fi 70 cr. la librãrii 80 cr. De vëndãre la administrația diarului „Dreptatea“ în Timișoara (în al cãreia foileton a fost publicatã acestã novelã), precum și la d-l I. Nicolescu, colãborator la „Dreptatea“.

Tramwayul din Brașov.

(Mersul trenurilor dela 1 Maiũ.)

Dela 1 Maiũ st. n. s'au mãrit și modificat comunicarea trenurilor tramwayului din Brașov în modul urmãtor:

PLECAREA TRENURILOR:

Din piațã la gara Bartolomeiu plẽcã trenurile la: 6 ore 54 min. dim. — 8 ore 31 min. dim. — 9 ore 50 min. a. m. — 11 ore 4 min. a. m. — 12 ore 1 min. a. m. — 12 ore 35 min. — 2 ore 43 min. d. a. — 4 ore 14 min. d. a. — 5 ore 29 min. d. a. — 7 ore 33 min. sãra și la 9 ore sãra, plẽcã apoi dela capul promenãdii (Rudolfsring) ultimul tren la 10 ore 45 min. sãra.

In Dumineca și sãrbãtori mai plẽcã un tren dela capul promenãdii la gara Bartolomeiu la 9 ore și 53 min.

Din piațã la gara Brașov plẽcã trenuri la: 3 ore 28 min. dim. (acest tren pornesce dela capul promenãdei „Rudolfsring“, cele urmãtoare pornesc din piațã); 7 ore 31 min. dim.; — 7 ore 51 min. dim. — 8 ore 51 min. dim. — 10 ore 23 min. a. m. — 1 orã 38 min. d. a. — 4 ore 52 min. d. a. — 6 ore 37 min. sãra. — 8 ore 41 min. sãra și 9 ore 33 min. sãra.

Din piațã pãnã la Satulung (Sãoele) plẽcã trenuri la 7 ore 14 min. dim. — la 9 ore 34 min. dim. — la 2 ore p. m. — la 5 ore 53 min. sãra — la 8 ore 6 min. sãra (trenul acesta din urmã pornesce numai din gara dela promenãdã.)

Numai pãnã la Nou-Dãrste plẽcã urmãtoarele trenuri. Din piațã: la 12 ore 18 min. p. m. — la 2 ore 41 min. p. m. — la 3 ore 55 min. p. m. — la 5 ore 10 min. sãra. Dela promenãdã: la 6 ore 54 min. sãra.

In Dumineci și sãrbãtori mai plẽcã urmãtoarele trenuri dela promenãdã pãnã la Nou-Dãrste: la 12 ore 35 min. p. m. — la 3 ore 22 min. p. m. — la 7 ore 24 min. sãra.

SOSIREA TRENURILOR.

Dela gara Bartolomeiu în piațã sosesc trenurile la: 3 ore 48 min. dim. (se opresce la capul promenãdii) 6 ore 51 min. dim.; 7 ore 48 min. dim.; 9 ore 31 min. a. m.; 10 ore 59 min. a. m.; 11 ore 58 min. a. m. 1 orã 35 min. p. m.; 2 ore 36 min. p. m.; 3 ore 41 min. p. m.; 5 ore 6 min. p. m.; 6 ore 34 min. sãra.; 8 ore 39 min. sãra.

In Dumineci și sãrbãtori sosesc un tren la 12 ore 35 min. p. m.

Dela gara Brașov-piațã sosesc trenurile la: 4 ore 26 min. dim. și la 5 ore 23 min. (se opresc la promenãdã); 7 ore 28 min. dim.; 8 ore 28 min. dim.; 8 ore 48 min. dim.; 10 ore 18 min. a. m.; 12 ore 32 min. p. m.; 2 ore 40 min. p. m.; 5 ore 50 min. p. m. 7 ore 30 min. sãra și 9 ore 30 min. sãra. Cel din urmã tren sosesc la 10 ore 45 min. sãra (se opresce la promenãdã).

Dela Satulung-piațã sosesc trenurile la: 7 ore 11 min. dim.; 9 ore 47 min. dim.; 12 ore 15 min. p. m.; 4 ore 50 min. p. m.; 8 ore 57 min. sãra.

Numai dela Dãrste-piațã sosesc trenurile la 1 orã 51 min. p. m.; 4 ore 11 min. p. m.; 6 ore 40 min. sãra (se opresce la promenãdã) și 8 ore 3 min. sãra (se opresce la promenãdã.)

In Dumineci și sãrbãtori sosesc dela Dãrste încã 3 trenuri: la 2 ore 48 min. p. m.; la 5 ore 59 min. p. m. și la 9 ore 50 min sãra (tõte trei se opresc la promenãdã).

Tãrgul de rãmãtori din Steinbruch.

Starea rãmãtorilor a fost la 26 Aprilie de 26584 capete, la 27 Aprilie au ntrãt 283 capete și au eșit 406 capete rãmãnẽnd la 28 April un numãr de 26461 capete.

Se notẽzã marfa: ungerescã veche grea dela — cr. pãnã la — cr. marfã ungerescã tinerã grea dela — cr., pãnã la — cr., de mijloc dela — cr. pãnã la — cr. ușorã dela — cr. pãnã la — cr.

Cãlendarul sãptãmãnei.

APRILIE. are 30 zile. PRIER.

Table with 3 columns: Dile, Cãlend. Iul. v., Cãlend. Gregor. Rows list dates and names like Simon tr. D-lui, Isidor, Victori etc.

Prețurile cerealelor din piațã Brașov.

Din 7 Maiũ st. n. 1897.

Table with 3 columns: Mãsura sãu greutatea, Calitatea., Valuta austr. (fl. cr.). Rows list items like Grãul cel mai frumos, Grãu mijlociu, Grãu mai slab etc.

Bursa de mãrfuri din Budapesta.

din 5 Maiũ n. 1897.

Table with multiple columns: Sãminte, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 ohilogr., dela, pãnã. Rows list various grains and oils like Grãu Bãnãtenesc, Grãu dela Tisa etc.

Bursa de București

din 4 Maiũ n. 1897.

Table with columns: Valori, Do. bãnãdã, Scad. cup., Cu bani gata. Rows list various financial instruments and bank rates.

SCOMPTUR I:

Table with columns: Banca naț. a Rom., Paris, Petersburg, Casa de Depuneri, Londra, Viena. Rows list exchange rates for various banks and locations.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Maiũ 1897.

Table with columns: Renta ung. de aur 4%, Renta de corõne ung. 4%, Impr. cãil. fer. ung. in aur etc. Rows list various interest rates and bond prices.

Table with columns: Losuri din 1860, Mãrci imperiale germane, London vista, Paris vista, Rente de corõne austr. 4%, Note italiene. Rows list various exchange rates.

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Maiũ 1897.

Table with columns: Banenote rom. Cump., Argint român. Cump, Napoleon-d'orf. C mp., Galbeal, Ruble Rusesci Cump, Mãrci gemane Cump, Lire turcesci Cump, Sris. fonc. Albina 5%. Rows list various market prices.

Cursul losurilor private

din 5 Maiũ 1897

Table with columns: Basilica, Credit, Clary 40 fl. m. c., Navig. pe Dunãre, Insbruck, Krakau, Laibach, Buda, Palfy, Crucea roșie austr., etc. Rows list private exchange rates.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Publicațiune.

Direcțiunea institutului de credit și de economii „ALBINA,” a fixat cu începere de la 1 Maiũ a. c. etalonul intereselor la depuneri cu abdicere, la Filiala sa din Brașov, cu 4% la an, ceea-ce în sensul §. 131 al statutelor sã aduce prin acestã la cunoștința celor interesați.

Din 1 Iulie a. c. încolo, decã se vor primi depuneri nouẽ numai pe lângã 4% dobãndã; cu aceea-si și, interesele de 4 1/2% dela depunerile vechi, se vor reduce la 4%.

„ALBINA” institut de credit și de economii FILIALA BRAȘOV. 1272.1—3

Advertisement for 'Stofe veritabile din Brünn, pentru Sesonul de Primãvarã și Varã.' Includes details about coupon length (3.10 meters), fabric quality, and contact information for Siegel-Imhof in Brünn.

O C A S I E
de a cumpăra ieftin lingerie de dame.

Prin cumpărarea a unei cantități mai mari de **Albituri de dame**, suntem în plăcută poziție ale vinde sub **prețurile de fabrică.**

Tot-odată anunțăm, că **neau sosit**

NOUTĂȚILE

in mărfuri de modă, pentru dame și bărbați.

Asortiment foarte bogat și frumos.

Mărfurile ce ținem sunt numai de calitate superioară, cu prețuri potrivite și serviciu solid.

De o cercetare numărösă se roğă,
cu totă stima:

Frații Șimay,
Brașov, Tergul grăului Nr. 3.

1253,6—6

Stofe de mătase negre metru dela 80 cr., 1 fl., 1 fl. 10 cr. in sus.

Mănuși recunoscută ca bună.

NOUTĂȚI în Jachete de dame, Pelerine, umbrele, Stofe de mătase și de lână.

Stofe veritabile de Brünn.

Un coupon 3.10 mtr. lung, suficient pentru 1 garnitură de haine bărbătesci costă numai

fl. 3.10 stofă bună
fl. 4.10 " "
fl. 4.50 " "
fl. 6.— mai bună
fl. 7.75 fină
fl. 9.— mai fină
fl. 10.50 foarte fină

lână curată.

Un coupon haine de salon fl. 10. — Stofe pentru Pardesiuri, Loden, Pervyenne, Doskings, Stofe pentru haine de amployați de stat și căi ferate, Kamgarn fln, Cheviots etc. trimite cu prețurile fabricii, recunoscut ca solid și real.

Depositul fabricii **KIESEL-AMHOF in BRÜNN.**
de postav
Mostre gratis și franco. — Liferare după mostre.

P. T. public se face atent că cumpărând direct dela fabrică are mai mare avantaju ca dela alții. Firma KIESEL-AMHOF in BRÜNN trimite stofele cu prețurile fabricii fără adaos seu rabatul mare ce-l socotese croitorii.

Ajutor grabnic și sigur
pentru
SUFERINȚE DE STOMACHU ȘI URMARILE ACESTORA!!

Mijlocul cel mai bun și eficace pentru menținerea sănătății, curățirea sucurilor precum și a sângelui și pentru promovarea unei mistuiri bune este deja pretutindenea cunoscutul și plăcutul

„Dr. Rosa's Lebens-Balsam“.

Acestă balsam preparat cu îngrijire din erburile alpine cele mai bune și tămăduitoare se dovedește ca foarte folositor în contra tuturor greutăților de mistuire cărei de stomach, lipsa de apetiț, rigăelei, congestiunilor, haemorhoidelor etc. etc. In urma eficacității sale a devenit acestă balsamă acum un singur și dovedit **medicament de casă popular.**

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.
Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziția!

FIȚI ATENȚI!!!

Spre a evita înșelătorii, facu pe fiecare atent, că fiă-care sticlă cu **Dr. Rosa's Lebens-Balsam**, care singur numai de mine este preparat după receta originală, este învățat în hărtia grosă albastră, care poartă în lungul ei inscripția: **Dr. Rosa's Lebens-Balsam** din farmacia „zum schwarzen Adler“, B. Fragner, Prag, 205—3“ in limba germană, boemă, ungar și franceză, și cari sunt provădute cu alăturata marcă a fabricii luată sub scutul legal.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam
Veritabil se pôte procura numai in
Depositul principală ală producătorului
B. Fragner,
Farmacia „Zum schwarzen Adler“ Prag 205—3.
In **Budapesta**: la farmacia I. von Török.

Tôte farmaciile din **Brașov**, precum și tôte farmaciile mai mari din monarhia Austro-ungară au deposit din acestă balsam de viață.
Totu de acolo se pôte avea:

Alifa de casă universală de Praga
(Prager Universal-Haussalbe)

un medicament sigur și prin mii de scrisori de mulțămire recunoscut in contra tuturor inflamațiunilor, rănilor și umflăturilor.

Acēsta se intrebuintează cu succes sigur la inflamațiuni, la stagnațiunea lapteului și întărirea țitelor cu ocași nea iutercării copilului, la abscese, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturi la unghie, la pansariți (ulcerațiuni) la degete, la întărituri, umflături, tumorea glandulelor limfatiche, lipume etc. — Tôte inflamațiunile, umflături, întărituri se viadeacă in timpul cel mai scurt; la casuri iuse, unde s'a formată deja puroiul, absorbă buba și o vindecă in timpul cel mai scurt fără dureri.

In cutiøre á 25 și 35 cr.

Fiți atenți!

De-ore-ce alifa de casă universală de Praga se iriteză foarte desu, facu pe fiă-cine atent, ca singur numai la mine se prepară după receta originală. Acēsta este nu mai atunci veritabilă, decă cutiørele din me-au galbinu, in cari se pune, sunt înfășurate in hărtia roșă pe care se află tipărită in 9 limbi explicațiunea cum se intrebuinteaza, impachetate și in cartone vinete, — cari sunt provădute cu marca fabricii de mai susu.

Balsam pentru auđ.
(Gehör-Balsam)

Cel mai probat și prin multe încercări cel mai temeinic medicament pentru vindecarea auđului greu și spre redobândirea auđului perdut. **1 Flacon 1 fl.**

A N U N C I U R I

Sunt a se adresa subscrisei administrațiunii. in casul publicării unui annciu mai mult de odată se face scăđemēt, care cresce cu cât publicare se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

Se caută
o calfă (comis) în negoții de coloniale și bumbăcării a subsemnatei firme.

Ioan Dușoiu & Fiu,
Brașov, (Transilvania).

La prea inal. ord. al Majestăți Sale c. s. r. apost.

a XXXI loterie de stat

pentru scopuri filantropice civile.

7816 Căștiguri in bani gata, împărțite in 148 căștiguri 3834 căștiguri primare și 3834 secundare. Suma totală de **165,000 corone in aur și 100,950 florini v. a.** și anume:

1 căștig cu 150,000 cor. aur	150,000	8 căștiguri à 175 fl.	1400
1 " " 15,000 fl.	15,000	14 " " 150 "	2100
1 " " 5,000 "	5,000	18 " " 100 "	1800
1 " " 4,000 "	4,000	28 " " 75 "	2100
1 " " 3,000 "	3,000	52 " " 50 "	2600
1 " " 2,000 "	2,000	96 " " 30 "	2880
1 " " 1,800 "	1,800	50 " " 25 "	1250
1 " " 1,500 "	1,500	182 " " 20 "	3640
1 " " 1,300 "	1,300	584 " " 15 "	8760
3 " " 1,000 "	3,000	350 " " 12 "	4200
4 " " 500 "	2,000	1350 " " 10 "	13,500
4 " " 300 "	1,200	660 " " 7 "	4620
4 " " 200 "	800	4400 " " 6 "	26,400

Tragerea căștigurilor va fi fără amănare la 10 Iunie 1897. — Un los costă 2 fl. Losuri se capetă la secția loteriei de stat, Viena I. Riemergasse 7, la colecturi de loterii, trafic la oficiile de dare, poste și telegraf etc. Planurile pentru cumpărători gratis. **Losurile se trimit franco.**

1249,5—10 Direcțiunea loteriei c. s. r. secția loteriei de stat.

Basilu L. Popovici,
MARE DEPOSIT DE MOBILE
Brașov, Strada Vămii Nr. 21.

Subscrisul are onorea a aduce la cunoștința On. public, că fostu

Primul deposit de mobile
al Consorțiului de măsur din Brașov

I'am luat asupra-mi pe propria mea socotelă, și I'am provădut cu diferite **mobile moderne și tapetate,** și anume: mobile de salon, garnituri pentru odăi de mănecare și durmit, divanuri, scaune, șifoniere mese tablouri, oglinđi, precum și un asortiment de stofe de mobile, grădel pentru matrațe și articole necesare pentru decorații.

Primește asupra-mi și lucrări la clădiri portale, aranjamenturi de prăvălii, și tapițerie de mobile, decorații de salone și odăi, care le escutez cu gust, prompt și ieftin. La cerere servesc și cu devise de cheltuieli.

De recomandat sunt **mesele mele patent** după cum se pot vedé din figura alăturată.

Principiul meu este a executa comandele prompt, solid și real pe lângă prețuri ieftine.

Rugând On. public a mă onora cu comande, mă subscriu cu distinsă stimă:

Basilu L. Popovici,
măsar de zidiri și mobile.

1222 12--30